

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szerda, 1935. szeptember 25.
212. szám.

Szállongó politikai

nyilatkozatok és hulló falevelek időszeke az ősz. A politikusok remélni szeretnék, hogy miként a sárguló falevél bejemei a nyár őszszegyeült porát, újabb nyilatkozataik is elfeledtethetik régibb nyilatkozataik színet, lényegét. Pedig újabb nyilatkozatok ritkán változtatnak a régibb nyilatkozatok utján inaugurált rendszereken és bármennyi poézis is vegyült a politikai őszbe, kissé furcsán hangzik az alkotmányban a cenzura és az ostromállapot dicsérete, amikor a demokrácia védelméről van szó. arról a demokráciáról, amelyről annyit szoktak mifelénk beszélni, de amelynek lényegével kapcsolatosan egyre kevesebb cselekvés történik.

Ebben igazán nincsenek kivételek hazai pártjaink között a többség politikai harcmezőin. Amilyen szívesen elhinnénk Inculetz belügyminiszternek, hogy valóban a demokráciát kívánja védelmezni a vélemény szabadság korlátozó intézményének védelmével, ha ténylegesen is elképzelhető lenne ez a rendszer, éppoly lelkesedéssel taposhatnánk Iuliu Maniuak is, aki szintén a demokráciát védte agyon biogarán, különös tekintettel azokra az általa említett „idegenek”-re, akik szerinte nem részesülhetnek a demokrácia áldásaiban, mivel hogy „idegenek”. Amíg izzó szavakkal ostromozta a szabadságjogokra törő politikai áramlatokat, mialatt Alba-luliát idézte a lelkesedő földművestömegek lelki szeméi elé a mult ködös homályából, — addig talált hangokat azoknak a szélsőséges politikai jelszavaknak intonálására is, amelyeket eddig csupán Vaida-Voevod, Cuza, meg Goga urak szónoklataiból kellett elviselnünk. Azt mondta, hogy az „idegenek” tartják kezükben az ország kincseit, övék a profit, a románságé pedig a verejték, — holott nem titok, hogy az ország kincseit jórészt éppen a nemzeti-parasztpárt által létesített autonóm üzemek adminisztrálják és nem valószínű, hogy Maniu látott volna olyan minisztert, tábornokot, táblabíró, főtisztviselőt, vasuti és postavezérgazdagot, prefektust, vagy polgármestert, aki — „idegen” lett volna. Vagy azokra a nagyipari vállalatokra, kereskedelmi cégekre, bankokra gondolt, amelyek működésüknek végső eredményében az államkincstárnak hajtának hasznót? Sajnos, nagyon is vékony azoknak a kisebbségi társadalmi rétegeknek az aránya, akik nem a legköznapi gondokkal küzdve élnek az országban; főleg azoknak a kisebbségi tömegeknek számarányához viszonyítva, akiknek a mindennapi kenyerük is eltűnt a családi asztalról. Maniu demokráciája az „idegen”-elmélettel együtt, erősen hasonlít ahhoz a demokráciához, amely a vélemény szabadságot cenzurával erősíti meg: olyan ez a demokrácia, amely sokkal jobb lenne, ha kevesebb lenne benne a segédeszköz és a segédméllet, de több az egyenlőség és a kenyérkereseti alkalom.

De ki számlálja a hulló faleveleket, az őszidején elhangzó politikai nyilatkozatokat? Tempora mutantur és hamarabb megváltozhat egy-egy politikai hitvallás, semmint a hulló falevél, amely most szállong lefelé, földet érne. A politikusok nyilatkozatai megváltozhatnak az

Véget ért az esős időszak Abessziniában

A háboru kitörése október végére várható

Öldöklő járványok kezdődnek Abessziniában — Anglia Palesztinát is védelmi állapotba helyezte — Mussolini beszámolója az olasz minisztertanácson — Az angol kormány tagjai is minisztertanácsot tartottak — A Népszövetség elé kerül a jelentés az ötös bizottság sikertelen békekísérletéről

Az az enyhülés, amely az olasz—abesszin viszállyal kapcsolatosan a legutóbbi napokban bekövetkezett, tegnap ismét nagymértékben csökkent. Ugy hirdlik, hogy a népszövetségi tanács a helyzet megvizsgálása után, bizonyos kérdéseket intéz majd Olaszországhoz, annak megállapítása végett, vajjon a választ kísérő nyilatkozatok ellenjavaslatoknak tekinthetők-e. Madariaga ötös bizottsági elnök erre vonatkozólag már puhatolózott Aloisi bárónál. Ezzel szemben hír szerint Angliának bizonyos aggodalmái vannak, mert londoni körök véleménye szerint az ötös bizottság már elérkezett az Olaszország iránti előzékenység legvégső határáig. Párisban még reménykednek ugyan, de a francia külügyminisztérium ennek ellenére sem tartja lehetetlennek, hogy

Aloisi esetleg azt az utasítást kapja Rómából, hogy utazzon haza, mert további geníi tartózkodásának már semmi célja nincs.

Addis-Abeában az olasz ellenjavaslatok nagy visszatetszést szültek. Egyes körök véleménye szerint Olaszország még háboru árán sem tudna nagyobb területekre szert tenni, mint „békés” javaslatával. Arról szó sem lehet, — hangoztatják abesszin politikai körökben, — hogy Abessziniá lemondjon keleti területeiről és Olaszország amolyan keletporosz korridor-

félét engedélyezzen. Abessziniá még nem tart ott, hogy kényre-kedvre kiszolgáltassa magát, mert szükség esetén egy millió katonát mozgósíthat, akiknek puskát is tud a kezükbe adni. A négus egyébként sokat veszített népszerűségéből azáltal, hogy feltétel és femtartás nélkül elfogadta az ötös bizottság javaslatát, amely egyes abesszin körök véleménye szerint mélyen megalázó Abessziniára nézve. Egyre gyakrabban szerepel Abessziniá politikai köreiben a fogolyként kezelt és szigorúan őrzött Lija ssu herceg neve, akinek számos törzs még ma is korlátlan hive. Az abesszin hadsereg egyébként 50 ezer újabb katonával gyarapodott, akik a szabadláb helyezett elítéltek soraiból kerültek ki.

Az egykori rabokból kikerült katonák azonban azzal kezdték pályafutásukat, hogy raboltak és gyujtogattak,

ugy, hogy reguláris katonáknak kellett az egykori rabokból alakított szabadcsapat ellen fellépni. Sulyosbitja a helyzetet az is, hogy az olasz Szomáli-földről esopotosan szöknek át a bennszülöttek, természetesen fegyveresen, azonban fegyvereiket nem akariák beszolgáltatni. Az abesszin hadvezetőség bizalmatlanul fogadja ezeket a menekülteket, mert él azzal a gyanúperrel, hogy a menekülteket az olaszok küldik át Abessziniába bizonyos céllal.

Laval drámai találkozásása Aloisival

A párisi Oeuvre szerint Laval találkozásása Aloisival rendkívül drámai körülmények között történt. Laval a leghevesebb szemrehányásokat tette Aloisi bárónak azért mert az olasz ellenjavaslatok hangja olyan természetű volt, hogy lehetlenné tette az érdemleges tárgyalást. Francia diplomáciai körökben ugy tudják, hogy Mussolini arra akarta rábírní Lavalt, hogy adion a népszövetség neki engedélyt, hogy benyomulhasson hadseregével abesszin területre. A javaslat szerint mintegy 100 kilométeres előnyomulás után Mussolini kijelentené, hogy meg van elégedve az elért eredménnyel és ezt az alkalmat az olasz sajtó felhasználná arra, hogy dicsőítse a hadsereget és azt a tényt, hogy a 40 év előtti vereségért elégtételt vettek.

Az olasz kormány tagjai ma délelőtt 10 órakor újabb minisztertanácsra gyűltek össze. Az ülés folyamán Mussolini miniszterelnök részletesen ismertette a külpolitikai helyzetet, amely a mult hét szombatjától a mai napig kialakult. Megállapította a minisztertanács, hogy

az olasz kormány Genfben semmiféle el-

idők és a tömeghangulatok szélfordulásai szerint, — de a demokrácia jogegyenlőségeken és polgári szabadságjogokon felépült lényege sohasem. Ez a demokrácia a leveletvesztett fá-

lenjavaslatot nem nyujtott át az ötös bizottságnak,

majd vázolta a miniszterelnök azokat az okokat, amelyek Olaszországot az ötös bizottság javaslatainak visszautasítására kényszerítette. Mindaz, ami azóta történt, teljes mértékben igazolta Olaszország magatartását. Ismertette ezután a Duce azokat a lehetőségeket, amelyek

nál árvábban didereg a sokféle politikai nyilatkozatok között és ki tudja, nem kerül-e tűzre, mielőtt még egyszer rügyet bonthatna valaha...?

a Népszövetség alapokmánya alapján bekövetkezhetnek és egyúttal azt a magatartást is, amelyet Olaszország követni fog. A minisztertanács ülése délelőtt fél órakor ért véget.

Későbbi jelentés szerint a mai minisztertanács elhatározta, hogy az 1901—1914. közötti korosztályok alkalmatlanjait újabb orvosi vizsgálatnak vetik alá. Összefüggésben áll ez az elhatározás azzal a kívánsággal, hogy *lehetőleg minden olasz állampolgár katoná legyen.* Politikai körökben elterjedt hírek szerint állítólag a népszövetségi alapokmány 16-ik és 32-ik cikkelyét is megtárgyalták a minisztertanács ülésén. A 16-ik cikkely ugyanis kimondja a szankciók között, hogy

a szerződést szegő államot ki kell zárni a Népszövetség tagjai sorából.

Az angol minisztertanács sorsdöntő ülése

Az angol kormány augusztus 22-ike óta tartotta első minisztertanácsát, amelynek tárgya természetesen az olasz—abesszin viszály kérdése volt. A Genfben tartózkodó Eden lord népszövetségi miniszter kivételével résztvett az ülésen az angol kormány valamennyi, 21 tagja. Jól értesült angol körökben valószínűnek tartják, hogy Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter tájékoztatta, minisztertársait az ülésen azokról a tanácskozásokról, amelyeket a legutóbbi napokban Rómában Mussolini olasz miniszterelnökkel az angol kormány megbízásából Sir Erich Drummond római angol nagykövet folytatott. Foglalkozott ezenkívül a minisztertanács Eden lord jelentésével is, amely feltárta a genfi nyugtalanító helyzetet.

Az angol minisztertanács mai ülésén megelégedéssel állapította meg, hogy a legutóbbi hivatalos közlés, amely szerint Angliának nincs cselek szándéka Olaszországgal szemben, lényeges enyhülést idézett elő az olasz—angol feszültségben. Jóváhagyta a kormány politikáját és megerősítette Sir Eric Drummond római angol nagykövet nyilatkozatát, amelyet Hoare külügyminiszter megbízásából Mussolininek tett. Ugyancsak jóváhagyta annak a jegyzéknek szövegét, amelyet az angol kormány Franciaországnak küldött Páris ama kérdésére, milyen álláspontot foglal el Anglia egy európai támadóháború esetén. Ennek a jegyzéknek szövege e hét végén kerül nyilvánosságra.

Jellemző az angol főváros közönségének érdeklődésére, hogy a minisztertanács ülése előtt a miniszterelnökségi palota környékén ember-ember hátán állott és izgatott kíváncsisággal várta az érkező minisztereket, majd az ülésről kiszivárgott híreket. A minisztertanács ülése után Hoare külügyminiszter jókedvűnek látszott és szívesen állott a fényképezés rendelkezésére, majd pedig sugárzó arccal üdvözölte az újságírókat.

A Népszövetségen a nagy felelősség

Politikai körök szerint Genfben a tárgyalások új szakasza kezdődött meg. A val ez uttal már nem Franciaország képviselőjeként, hanem népszövetségi tanácsagként vesz részt a továbbiakban és újabb közvetítő tárgyalásokat nem kezdeményez.

A felelősség most már teljesen a Népszövetségen nyugszik, amelynek alkalmaznia kell az alapokmányt, összhangba hozva azt az európai béke követelményeivel. Egyelőre a Népszövetség csak az ötös bizottság jelentése alapján folytatja a tárgyalást, miután tovább nem mehet, mert az alapokmányt egyik fél sem sértette eddig meg. Amennyiben Olaszország támadóháborút kezd Kelet-Afrikában, úgy egyelőre rendkívül enyhe gazdasági retorziókat léptetnek életbe, amelyek nem érintik Olaszország létérdekeit. Ebben az esetben azonban az Abesszinia felé irányuló fegyverszállítás tilalmat feloldják.

A Press Association szerint Sir Eric Drummond római angol nagykövet tegnap átadta Mussolininek Hoare angol külügyminiszter személyes üzenetét, amelyben biztosítja az olasz miniszterelnököt arról, hogy

az angol hadihajók mozdulatai a Földközi tengeren nem irányulnak Olaszország ellen.

Azt hiszik azonban, hogy a népszövetségi tanács meg fogja előbb vizsgálni, hogy milyen magatartást tanúsítana Olaszország a szankciók alkalmazása esetén, de meg fogja vizsgálni, milyen lehetőség van Abesszinia kizárására is. A 32-ik cikkely a mandátumokról szól. Mussolini ennek a pontnak tárgyalásánál célzott arra, hogy már

az ötös bizottság is megállapította, hogy Abesszinia képtelen magát kormányozni.

E tekintetben tehát a bizottság egyetért Olaszországgal. Olaszország a mandátumok kérdésének megoldását keresi. Elhatározta a minisztertanács, hogy szombaton újra összeül és megvizsgálja a helyzetet.

Mussolini megelégedéssel vette tudomásul a nyilatkozatot.

Genfben teljes bizonytalanság uralkodik a jövőre nézve. Szerdán nyilvánosságra kerül az ötös bizottság jelentése, csütörtök előtt azonban érdemleges lépés nem várható. Herriot az újságíróknak tett nyilatkozatában nyugalomra intett és kijelentette, hogy nem szabad tragikusan felfogni a helyzetet.

A Reuter-iroda jelenti: Az olasz—abesszin események azt mutatják, hogy a Népszövetség keretén kívül újabb háromhatalmi értekezlet fog összeülni. Bár azt hiszik, hogy a kérdés még nem érett meg a megbeszélésekre, miután Olaszország előbb meg akarja várni a Népszövetség esetleges elfogadható javaslatát.

Abessziniai jelentések szerint az abesszin Kormány súlyos pénzügyi zavarokkal küzd. A

Olcsó kölcsön Olaszországnak a háboru elhárítására

Colsworth, ismert amerikai közgazdász ma benyújtotta a Népszövetségnek tervezetét, amellyel az olasz—abesszin konfliktust kívánja megoldani. A tervezet rendkívül érdekes részleteit szerint az angol és francia bankok alacsony kamatláb mellett nagyobb kölcsönt nyújtanának Olaszországnak, abból a célból, hogy a tripolisz-lybiai sivatagot csatornázassa és termékeny földdé alakítsa át. Azzal, hogy a hatalmas területet termékenyvé változtatják, kielégíthetik Olaszország terjeszkedési és gyarmatosítási igényeit. A hírneves közgazdász szerint a csatornázás költsége alig öt százalékát tenné ki egy esetleges keletafrikai hadjárat költségének.

A keletafrikai kérdés egészen háttérbe szorítja Európa más, sokkal súlyosabb és egyre égetőbbé váló kérdéseit. Londonban úgy tudják, hogy az angol flotta összevonásának és Nagybritánia erélyes fellépésének tulajdonképpen kettős célja van. Anglia ezzel a lépéssel Olaszországnak kívül Németországot is arra akarja figyelmeztetni, hogy a Népszövetség még koránt sem korhadt intézmény, amelyvel egykönnyen el lehet bánni. Németellenes demonstrációnak lehet tekinteni Machnik csehszlovák honvédelmi miniszter nyilatkozatát is a prágai hadsereg-propaganda napon.

— A nagy háború óta — mondotta a miniszter — a világhelyzet még sohasem hasonlított annyira az 1914. évi júliusához, mint most. Ellenségeink azt teszik, ami jól esik, tekintet nélkül a szerződésekre. Ezt nem nézhetjük ölvetett kézzel tovább, hanem

legutóbbi napokban Bourbon Lajos herceg mint egyik amerikai nagybank megbízottja három napon át Addis-Abeában tartózkodott üzleti ügyekben és végül is üres kézzel távozott. A herceg hadianyagszállítás ügyében akart tárgyalni a négussal. A kihallgatás megtörtént, de az abesszin császár kijelentette, hogy újabb rendelkezésekre nincs pénze.

Az ufolsó esős nap . . .

Tegnap volt egyébként Abessziniában az első esőtlen nap. Szakértők szerint háborus felvonulásról egyelőre még nem lehet szó, mert az utak még nem száradtak fel és a hosszú időn keresztül tartott esőzések nagy károkat okoztak az ország belsejében, így tönkretették azt a ponton-hídat is, amely a Kék Niluson halad át.

Abesszinia egyik vezető orvosi szaktekintélye kijelentette, jól lehet, hogy az esőzések véget értek, még legalább egy hónapig nem lehet megindítani a háborút. A tartós esőzéseket ugyanis minden évben rettenetes járvány követi, amely legalább is november elejéig pusztít az Ogaden sivatagban és Tigre vidékén. Az esők után hátramaradt mocsarak és pocsolyák a kolera, tifusz és hasonló járványok terjesztői.

Az ötös-bizottság ma délelőtt több mint két óra hosszat tanácskozott, amelyen elfogadta azt a jelentést, amelyet a bizottság a népszövetségi tanács elé terjeszt az abesszin—olasz viszály tárgyában megindított békeltető eljárás sikertelenségéről. A bizottság tárgyalta a továbbmunkálkodás kihatását is, de ebben a kérdésben nem hozott határozatot. A népszövetségi tanács holnap tíz óráig ülést tart.

ha kell, fegyverrel is megvédjük függetlenségünket. Jelszavunk: „Inkább a halál, mint mégegyszer a rabszolgaság” — de nem fogunk meghalni.

A moszkvai Tass-iroda jelentése szerint Litvinov genfi tartózkodása alkalmával nem egy alkalommal tanácskozott már Titulescu külügyminiszterrel. A jelentés szerint a tanácskozások rendjén nemcsak az olasz—abesszin ügyben elfoglalandó közös álláspontról volt szó, hanem Titulescu legközelebbi moszkvai látogatásáról is.

Londoni jelentés szerint Anglia Palesztinát is védelmi állapotba helyezi. Minthogy azonban a mandátum értelmében egyrészt több angol csapatot nem küldhet egyelőre Palesztinába, másrészt katonakötelezettséget ezen a területen nem vezethet be, kölfizetett önkéntesekkel erősíti meg Palesztinát.

Halasztást szenved az „Aradért!” mentőakció vezetőségének kihallgatása Tatarescu miniszterelnök előtt

Lapedatu és Cancicov miniszterek október 5-én érkeznek Aradra

Közérdeklődésre joggal számítható telefon-értesítés érkezett az elmúlt nap folyamán Aradváros közigazgatási vezetőihez. Bucurestiből telefonon jelentette Serbescu aradmegyei képviselő, hogy az aradmegyei „Aradért!” jelszóval megindult mentési akció vezéreit a miniszterelnökségen csupán a jövő hónap első felében fogadhatja Tatarescu miniszterelnök, mivel előbbi programját hivatalos kötelezettségei töltik ki.

Tatarescu miniszterelnök, aki kedden Constantában mondott nagy beszédet, a tengerparti városból Bucurestin át egyenesen az őszi királyi hadgyakorlatokra utazik, melyen személyesen vesz részt. Innen visszatérve politikai kihallgatásokat

tart, amelyek október hó első hetéig feltétlenül elhúzódhatnak. Így tehát, — Serbescu képviselő információi szerint, — az „Aradért!”-mozgalom vezetői csupán október hó második felében remélhetnek kihallgatást a miniszterelnökségen.

Az elmaradó kihallgatásért azonban kárpótolni látszik a sors a hivatalos Aradot. Október hó 5-én érkezik pártügyben Aradra Alexandru Lapedatu kultuszminiszter, a liberálistárpárt ardealrészt vezetője, akit Cancicov földművelésügyi alminiszter kísér el. A miniszterek aradi látogatását a mentőakció vezetői nyilván fel fogják használni arra, hogy részletesen informálják őket Arad gazdasági és kulturális kívánságairól.

Erélyes ellentámadásra készül a kormány az ellenzéki akciókkal szemben

Maniu kilépett a politikai porondra — M. Constantinescu a Banca Nationala új kormányzója — A cenzuráról és az ostromállapotról nyilatkozik Incullet belügyminiszter — A francia kormány fontos üzenete Tatarescu miniszterelnökhöz

Bucurestiből jelentik: Incullet belügyminiszter érdekes nyilatkozatot adott az újságíróknak a cenzuráról és az ostromállapotról. Kijelentette, hogy éppen a kivételes intézkedések biztosítják a rendet és nyugalmat és teszik lehetővé az ország polgárainak, hogy konstruktív munkájukat háborítatlanul végezzék. Csak azok érzik az ostromállapot súlyát, akik erőszakkal meg akarják változtatni a munkarendet, akik forradalmi cselekmények terveiről álmodnak. A kormány nem politikai ellenfelet, hanem a felforgató szándékuak ellen használja fel a kivételes intézkedéseket. Az ellenzéki pártok nyugodtan megtarthatták gyűléseiket és kritizálhatták a kormány tevékenységét, senki ebben meg nem akadályozta őket.

A belügyminiszter ezután rátér arra, hogy a cenzura nem akadályozta meg a kormányellenes támadások megjelenését és példának több lapcímét sorol fel:

„Delirium az ország vagyonának rablásán” (Dreptatea.)

„Az elmúlt éjszaka négy milliárdot loptak az államtól” (Dreptatea.)

„Bandita-munka a Banca Nationalánál” (Dreptatea.)

„A rablás és korrupció rezsimje” (Dreptatea.)

„Gangsterek között” (Dreptatea.)

„Gyengeelméjűek intézetének ápolójai kormányoznak bennünket” (Indreptarea.)

„Nyilvánosan arcüvert miniszter” (Indreptarea.)

Leszögezi a belügyminiszter, hogy *maiden minden kormány felhasználta ezt az eszközt a rend helyreállítása érdekében és így egyik pártnak sem áll jogában a kormány emiatti intézkedését támadni*. Vannak időszakok, amikor fel kell használni a kivételes intézkedéseket a rend és biztonság biztosítására.

— A végtelenségig folytathatnám ezeket a kedveskedéseket, amelyekkel a kormányt és annak tagjait elhalmozzák. Nem tudom, mit bámuljak meg jobban — folytatta a belügyminiszter — a szabadságot, amely lehetővé teszi az ország kormányának letriviálisabb módon való megsértését, vagy pedig azoknak bátorságát, akik azt állítják, hogy a cenzura és ostromállapot megakadályozza őket a kormány tevékenységének kritizálásában.

Egy fontos külpolitikai üzenet!

A kormány félhivatalos távirati irodája igen érdekes és szokatlanul megszerkesztett hírt közöl. A hír így szól:

„Tatarescu miniszterelnök tegnap d'Ormesson bucaresti-i francia követet kihallgatáson fogadta. A francia követ a francia kormány igen fontos üzenetét tolmácsolta, amely a külpolitika legutóbbi eseményeire vonatkozott”.

A híradás, amely a francia kormány fontos külpolitikai üzenetére utal, nagy feltűnést keltett.

Itt említjük meg, hogy Mitita Constantinescu pénzügyi minisztert a kormány címtérjesztésére a Banca Nationala kormányzójává nevezték ki. Az új bankkormányzó beiktatása csütörtökön lesz. A kinevezés azért kösett, mert Antonescu pénzügyminiszter külföldön tartózkodott és csak tegnap hívta fel telefonon Tatarescu miniszterelnököt, hogy a ki-

Borzalmas földrengés Japánban

Tokióból jelentik: Kin-Szin sziget déli részén a Szakura-Ima tüzhányó kitört. Működését irtózatos erejű földrengés előzte meg. A földrengés súlyosabb volt az 1914. évinél is, amely a sziget nagy részét akkor elpusztította. A földrengésről részletek eddig nem érkeztek.

nevezési okmányt terjesszék az uralkodó elé aláírás végett. Az új bankkormányzó személyében való megállapodás és a dekretum aláírása újabb jele a Korona bizalmának.

Az őszi politikai kampány ugylátszik teljes terjedelmében kibontakozik nyomban a nyári szünetet követő „szezonnyitás” után. Miha-hache, a nemzeti-parasztpárt elnöke ezidőszereint Topoloveniben tartózkodik, de holnap már a fővárosba érkezik, mert a szintén Bucurestibe esedékes Maniuval fontos megbeszélés lesz. Maniu uioraj beszédét általában nagyon fontosnak tartják, mert az az általános vélemény, hogy egyet jelent a pártvezér politikai visszavonultságából való kilépésével.

Maniu ugylátszik tényleges részt kíván venni a nemzeti-parasztpárt vezetésében.

Maniunak a fővárosba való megérkezése után összehívják a párt állandó választmányát és ezen az ülésen a reaktívált pártvezér is részt vesz, bár visszavonult az állandó választmány tagjainak sorából. Különleges fontosságot tulajdonítanak a párt központi végrehajtó-bizottsági ülésének, amelyen Maniu ismét politikai beszédet mond és elsősorban a jelenlegi belpolitikai helyzettel foglalkozik. Fontos belső megnyilatkozásként kezelik Pop Ionelnek, So-cor Aurelnek, Moldovan Valernek és Moldovan Victornek az állandó választmányba való be-
választását. A beválasztandók Maniu személyes hívei és megválasztásukat Maniu befolyásának erősbödésekként tekintik. Az állandó választmány és a központi végrehajtó-bizottság alapos vizsgálat tárgyává teszi a politikai helyzetet és széles vonalakban körvonalazza a párt parlamentj és parlamenten kívüli tevékenységét. A pártvezetőség hatalmas arányú offenzívát akar indítani a kormány ellen. Az offenzíva tömegmegmozdulás jellegével bírna és az ország valamennyi fontosabb gócpontján rendezendő demonstrációkban csúcsosodni ki. A fővárosba tervezett tömegtüntetést páratlan mértékben akarják megrendezni.

A timisoarai tábla elrendelte egy caras-megyei járásbíró azonnali letartóztatását,

mert megállapítási nyert, hogy résztvevett a dragsinesti véres csendőrbojrányban

Elítélték a dragsinesti csendőrörmestert, aki a járásbíró hivatalában összeverte a község bíráját

Timisoaráról jelentik: Feltűnést keltő brutalitás ügyében hozott ítéletet a timisoarai tábla harmadik szekciója, amely előtt vádlottként Nitu Nicolae dragsinesti csendőrörmester állott. A feljelentő a caras-megyei község bírája: Francesco Petru volt, aki elmondotta, hogy 1933. februárjában a csendőrörmester letartóztatta és Fagetre vitte Borcus Iulian ottani járásbíró hivatalába. A hivatalban felszólította a községi bírót, adja át Dragsinesti pénzét és pénzt, mire Francesco azt válaszolta, hogy csak a törvény által előírt rendelkezések alapján adhatja át hivatalát. Erre a járásbíró fölegelni kezdte, amikor pedig Borcus elfürdött, Nitu kezdte puskatussal ütni. Olyan ütéseket kapott, hogy az íróasztal alá esett. Többször elájult és amikor a verésnek vége lett, hamuvál szórták be a padlót, hogy a vért ne lássák.

A táblai tanács előtt a községi bíró megismételte vallomását, majd kihallgatták a községi előjáróság másik nyolc tagját, akiket szintén bekísérték Borcus járásbíró elé és akiket ott szintén megverték. A községi tanács tagokat meztelenre vetkőztették és úgy ütötték őket, majd a fageti fogházba vitték őket és estétől reggelig tornagyakorlatokat végeztek

Rosszullet?
Fájdalmak?

A Pyramidon-tabletták tökéletesen teljesítik kötelességüket — ezek a régen bevált fájdalomcsillapítók Önön is segítenek a kritikus napokon.

A kormány felveszi a felé dobott keztyűt, nem hagyja magát megfélemlíteni és a parlamentben adja meg a választ a támadásra. A nemzeti-parasztpárt is felkészült a parlamenti összeütközésre és első pillanattól kezdve interpellációk pergőtüzét zudítja a kormányra.

Izgalmas parlamenti ülészak kezdődik

Egészen bizonyos, hogy a kormány minden vonalon válasszal illeti a támadókat és éppen ezért minden jel arra vall, hogy

olyan izgalmas parlamenti ülészak kezdődik ez alkalommal, hogy ilyen politikai izgalmakra az alkotmány megszavazása óta napjainkig nem volt példa.

Egyelőre azonban még csak az előkészületek folynak és a kormány tagjai és a kormánypárt vezetői nyugodtan vadásznak. Most ismét több napos királyi vadászatot rendeznek Ardealban.

velük. Hajnal felé az egész társaságot, a bíróval együtt kivitték az utra és egy autó mögött futásra kényszerítették őket, egészen Dragsinesti községig. Az autóban többek között a járásbíró is helyet foglalt, aki azután a községben megalakította az új interimár-bizottságot. Amikor az egyik gazda elmondotta a táblai tanácsnak, hogy Nitu előbb megverte, majd az ágy alá parancsolta és ott tartotta egy órán át, az elnök kikelve fordult Nitu örmester felé:

— Hát nem vagytok emberek? Hátvan, hetvenéves tisztas öregembereket gyaláztok meg? Állat!

A bíró és a községi tanácsosok elmondották még, hogy a súlyosabban sérülteket nyolc napon át a csendőrségen tartották, ahol jeles vízben mosdatták őket. Nyolc nap múlva beszállították őket a lugoji ügyészségre, ahol nyomban szabadlábra helyezték őket. Nitu kijelentette, hogy a tanuk hazudnak, mert senkit sem bántott. A tábla Nitu bűnösnek mondta ki és egy havi börtönre és ezer lei nézbüntetés megfizetésére ítélte, ezenkívül kötelezte az örmestert, hogy Francesconak ötezer leies orvosi költséget fizessen. Egyben elrendelte Borcus fageti járásbíró azonnali letartóztatását. Az ítélet nagy feltűnést keltett.

CARABUS
revüszínház nagy őszi turnéja

Az aradi színházban 1935. szeptember 29-én, vasárnap este 9-kor és d. u. 1/4-kor
Hipp Hipp Hurrá! címen 2 felvonásos és 32 képes revü
Óriási balett 60 balerinával.
Jegyek elővételben Libraria Diecezana és az előadás napján a színház pénztáránál kaphatók.

TÁNASE
igazgató vezetése alatt

Afrikában, a négererek között éli érdekes életét Rubletzky Géza szobrász- művész leánya

Beszélgetés a Bucurestiben élő művésszel — Hogyan készült el
Mária királyné életnagyságu bronzszobra

Néhány nap óta Aradon tartózkodik Rubletzky Géza aradi szobrászművész, aki ebből a városból indult el a hírnév, a beérkeztség felé. Rubletzky Géza neve ma már fogalom a szobrászművészetben. Művei az emberábrázolás legtisztább, legművészebb eszközeivel rögzítik meg az élő formát, melyet az alkotóművész saját lelkének melegével fűt át.

Sikereiről, műveiről, az igazi művész szerénységével beszél Rubletzky Géza, aki csak nemrégiben készítette el Mária anyakirályné bronz-szobrát, melyet nagy ünnepek keretében lepleztek le a sovátai Regina parkban.

— Juliusban kaptam megrendelést a szobor elkészítésére, melynek augusztusban gipszbe öntve, teljesen készen kellett lenni — meséli Rubletzky — Gözerővel dolgoztam, ha szabad magam így kifejezni s a szobor a kitűzött időre pontosan elkészült: Mária királyné intendantsa tolmácsolta az udvar köszönetét és legmagasabb megelégedését. A Regina-park legszebb részén van felállítva a szobor. Ülő nőalak, természetes nagyságnál nagyobb méretben.

A művész fényképeket vesz elő a zsebéből, mutatja a márvány talapzaton álló bronzszobrot, melyen nyugalom, méltóság és mégis asszonyi szelidség ömlik el.

— Melyik volt a legkedvesebb műve? — kérdezem.

— A legkedvesebb művem címe a „Tavaszi” volt. Hat éves kisleányt ábrázoló márványszobor. A gyermek fürtjein virágkoszorú díszlik és bele mosolyog az életbe a kis ártatlanság. Azért is volt a legkedvesebb művem, mert a modell a kisleány volt hozzá, Annuska...

— Ki vette meg ezt a kedvenc szobrot, fagatom a művészt.

— Első bucaresti-i kiállításom alkalmával vette meg Carol király és édesanyjának Mária királynénak ajándékozta.

— Beszéljen valamit Annuskáról — kérem a művészt.

— Annuska tavaly karácsonykor esküdött meg — mondja felmelegedve és látszik az arcán,

Ujságírókamara alakul az új sajtótörvény szerint

Bucurestiből jelentik: Az új sajtótörvény előkészítő bizottsága tegnap Valer Pop igazságügyi miniszter elnökletével ülést tartott és megvitatta Sandulescu szenátornak, az ujságíró szindikátus elnökének be-terjesztett törvénytervezetét. Eszerint az ügyvédi kamarához hasonlóan, ujságírókamara is alakul. A jövőben csak román állampolgárságu egyén lehet hivatásos ujságíró, nemre való különbség nélkül. Az ujságírókamarába csak akkor vehető fel a hírlapíró, ha legalább három évi gyakorlattal rendelkezik és 20-ik életévét betöltötte és legalább középiskolai érettséggel rendelkezik. Büntetett előéletűek, de különösen zsarolás miatt elítéltek nem lehetnek tagjai a kamarának. Az ujságírókamara minden tagja okiratot kap és csak azok birtokosai nevezhetik magukat ujságíróknak. Az álhírlapírókat szigorúan büntetik. Az országot hat kerületre osztják fel, amelyek központja Bucuresti, Cluj, Iasi, Cernauti, Timisoara és Chisinau lesznek. A központi vezetés Bucurestiben történik.

Igen érdekes újítása a törvénytervezetnek az, hogy sajtóvétség esetén nem a bíróság ítélkezik, hanem ujságírókból álló zsűri, amelynek elnöke egy magasrangú bíró lesz. Az új törvényt még a parlament mostani ülés-
szakán megszavazzák.

hogyan életének legfőbb büszkeségéről, egyetlen leányáról beszél..

— Még Párisban ismerkedett meg Booskay István diákkal, aki a doktorátus megszerzése után a Belga Kongóban kapott orvosi állást. Annuska, aki iparművész, boldogan indult el a rejtelmes Afrika felé, ahol új motívumok és új impressziók várták. Rengeteg levelet ír, melyekből egy csodálatos világ képe bontakozik ki. Luzambo államban Pania Muni Tombo helységben van az állandó rezidenciájuk, valóságos kastély, sok tágas szobával, sok néger szolgálóval. De talán olvasson el egy levelet..

Kezembe veszem a messziről küldött irást, mely sok ezer kilométer távolságból, afrikai alkalmatosságon, repülőgépen és vonaton jött, egy hónapon keresztül Európába, hogy elhozza ez apának egy szerető gyermek boldog csodálkozó ámulásait, hazagondolásait, minden örömet megosztani

SÁMSON

URI SZABÓ
STR. ALEXANDRI.

Őszi és téli szövetujdon-
ságai megérkeztek! 5495

SZABÁS A LEGUJABB DIVAT
SZERINT! Elsőrangú kidolgozás!

Szoborleleplezés Ady Endre szülőfalujában

Bensőséges ünnepély a nagy magyar költő szobrának leleplezése alkalmával

Metentiről jelentik: Nagyszámu érdeklődő és ünneplő közönség utazott Metentire, a kis salaji faluba, ahol a halhatatlan magyar költőnek, Ady Endrének szülőháza áll. Vendégek, érdeklődők, környékbeli intellektuelek, a különböző irodalmi társaságok kiküldöttei. Ady volt osztálytársai és barátai a kora reggeli órákban érkeztek meg az Ady-kuriára, amely előtt már felállították Ady Endre kőbevésett dombormű-szobrát. Ennek a szobornak felavatása folyt le szép emlékünnepelely keretében vasárnap délelőtt.

Az emlékművet Sebő Zoltán, a tehetséges oradeai szobrász készítette. A szobor élethűségéről Ady édesanyja mondta a legilletke-
sebb kritikát, mikor először pillantotta meg a domborművet:

— Csodálatosan hasonlít az én Bandi fiamhoz.

Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, melyet Szentés István református lelkész tartott. Az istentisztelet után kezdődött meg a tulajdonképpeni szoborleleplezési ünnepély. Tabéry Géza író mondta a diszbeszédet, ragyogó szavakkal méltatva a huszadik század egyik legnagyobb költőit zsenijének érdemelt.

— Meghajolni jöttünk e nádfedeles ház elé — kezdte beszédét Tabéry — amelyben övenyolc évvel ezelőtt első ízben érte a napfény csókja a pocsolás Éri messzemert fiát.

Beszédének további részében rátért arra, hogy abban az esetben, ha az a földdarab, melyen Ady szülőháza áll, valaha gazdát cserél, az eljövendő gazda legfőbb gondjára fogják testálni az ardeali magyarság számára rendkívüli kincset jelentő emlékeket. Kifejtette, hogy Ady Endre az ő költői mivoltában

akará meleg jóságát. A levélben sok szó esik tar-
ka karavánokról, melyeken fekete falvakba utazik a fehér orvos és ifju felesége. Vidáman és színe-
sen számol be a levél a sok mulatságos dologról. A kövér néger törzsfőnökökről, kik diszbe öltözve kíséretükkel és az egész faku részvételével vo-
nulnak ki a fehér orvos elé, aki végig inspicirozza minden évben egyszer az egész környék falvait. Az orvos és felesége gyaloghintón érkeznek holmi fantasztikus keleti díszek közepette. A fiatal Booskay Istvánné kedvenc majmocskaia komikus fin-
torokat vág a törzsfőnök megjelenésekor, pedig a Pombo nevű fényes bőrű négerfőnök kecskét, rizkskását, tyukokat és kókuszdiót helyez a magas vendégek lábai elé.

„Persze az ajándékot mi is viszonzzuk — írja Annuska a levélben — s mióta híre ment, hogy az egyik törzsfőnöknek gramofonlemezrel kedveskedtem (persze állami költségre megy a dolog) azóta minden törzsfőnök gramofon le-
mezt kíván s még hozzá franciául beszélőt, holott egy kukkot sem tudnak franciául. Különben alig is-
mernél meg ha látnál. — folytatja — duplafedelű parafasisakban, csizmában, fehér vászonnadrág-
ban és rövid kabátban járok, olyan ez, mint egy jól sikerült jelmez, de én nagyon szeretem. Imá-
dom a sivatagot, a dzsungelt, a pálmafákat és min-
dent, amiről a szegény Európában és még a drága quartier latinben sem álmodtam volna, hogy ilyen. Ninosen az a regény, ami visszaadja a tropus ezer csodáját. Még a szunyogokat is megbocsájtom Af-
rikának.”

Visszaadom a levelet Rubletzky Gézának, aki féltő gonddal helyezi vissza a borítékba.

— Mikor látogatja meg Annuskát? — kérde-
zem.

— Jövő esztendőben. Azon a vidéken a klima kitűnő és azt írja Annuska, hogy olyan csodálatos szép alakok vannak a kongói négererek közt, hogy rengeteg szép modellrozni valóm akad majd.

Zsebre teszi a fényképeket, a leveleket és már rohan is a művész, aki az interjú miatt elkéselt egy uzsonnáról. Remélem a vendéglátó háziasszony ebben az esetben meg fog neki bocsájtani..

W. Rosan Allos

már akkor élte a huszadik századot, amikor e század politikai élete még görcsösen tapadt a tizenkilencedik század eszmeköréhez. Ady ki-
vágatott a csendesen üggető seregéből s mert elől rohant, tágra nyílt szemeiben előbb je-
lentkeztek annak az utiránynak veszedelmét, amelyen nemzete haladt. Riadtan adta le az élről vészjeleit, de senki sem figyelt rá.

Ady Lőrincné, a költő édesanyja és Ady Lajos főigazgató, a költő öccse sirva hallgat-
ták végig a magasan szárnyaló ünnepi beszé-
det, mely az egész hallgatóságra rendkívül benyomást tett.

A koszorúk egész tömegét helyezték el a leleplezett szobor körül. Pap Lajos, az oradeai Sziglet-társaság, Nagy Sándor a „Szilágyság” című ujság, Dénes Sándor a satumarei Kölcsey-Egyesület, Tarcsinsky Kázmér a carei Kölcsey-Egyesület, Reimann Irma a „Satmari Ujság” nevében helyezték el koszorúikat.

A leleplezés után a jelenlevők megtekintef-
ték az Ady-kuriának azt a szobáját, ahol a költő született és lakott. A szoba csaknem érn-
tetlenül őrizi a költő emlékét. A szoba falain a költő fényképeinek nagyított másai függenek, az éjjeli szekrény fölött halotti maszk, mellett a virágokkal e'halmozott Ady-ravatal fényké-
pe. Itt őrzik Ady Endre verseinek összegyű-
tött kéziratait is.

Az ünnepséget követő banketten Tabéry Géza mondott köszönetet Sebő Zoltán szob-
rászművésznek a szép alkotásért, majd felol-
vasták R. Berde Mária Iróné, Mosolu Tiberiu oradeai polgármester, Pap Aurel satumarei festő és Dobay Péter leveleit. A szép ünnepség megilletődött hangulatban folyt le és fejező-
dött be.

HIREK

A magyar diákokért

Az iskolai év kezdete meghozta ismét a magyarság számára a súlyos, nagy feladatot: gondoskodni kell a főiskolai ifjúságról. A diáksegélyező mozgalom új évet kezd, felveszi a feladat terhéért és megkezdi a gyűjtést. A mozgalom vezetője, Inczedy Joksman Ödön dr. a Magyar Párt ügyvezető alelnöke a gyűjtési munkálatok beindítása végett a következő körlevelet küldötte szét:

— Immár tizedik éve lesz annak, hogy egyetemes magyarságunk áldozatkészsége folytán szegénysorsu, de szorgalomban annál gazdagabb magyar ifjúságunkat igyekszünk hozzásegíteni ahhoz, hogy felsőbb tanulmányait folytathassa és ezzel élni tudását és akarását is biztosítsa.

— Tisztában vagyunk azzal, hogy a magyar közönség áldozatkészsége évről-évre nem azért apad, mert hiányozna belőle a kérdés horderejének ismerete, vagy lankadna a magyar ifjúság iránti testvéri szeretete, hanem a körülmények azok, melyek kényszerítőleg eredményezik a segélyezés nehézségeit. Mi az új tanév küszöbén is mindennek dacára kopogtatunk azoknak ajtaján, kiknél a gondoskodás, a szeretet és előrelátás eddig oly lélekemelő összekötő kapocs volt és az eredmény reményében ismét minden magyar testvérünkhöz intézem tiszteletteljes kérésemet, hogy bármily csekély összegű adományával pártunk diáksegélyező akcióját támogatni és ifjúságunk megtartását ezzel biztosítani sziveskedjék.

— Ma már feleslegesnek vélem érveket felsorakoztatni az akció mellett, csupán annyit, hogy féltve őrzött ifjúságunkat ma már nemcsak az etnemzetlenítő törekvések fenyegetik, hanem a romboló nemzetköziség áramlata, mely mindinkább erőre kap. Azt is feleslegesnek vélem hangsúlyozni, hogy ez az áramlat legelső sorban a ma még elméletek körében élő, a befolyásolhatóság és tapasztalatlan lelkesedés korában álló főiskolai ifjúságot környékezi állhatatosan. A védelemnek eszébe pedig az lesz, ha ifjúságunkról való gondoskodásunk a válságos időkben nem lankad, hanem az eddiginél is erősebbé teszi a szeretet ölelő és megtartó karjait.

A szíves adományokat kériük pártunk központi irodájába (Cluj, Calea Motilor 18. sz.) küldeni.

Dr. Inczedy-Joksman Ödön
fiv. alelnök.

— **TÖBB HELYEN ZIVATAR.** Mérsékelt légáramlás, változó felhőzet, néhány helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet keleten kissé csökken, nyugaton nem változik.

— **ZÜRICH ZÁRLAT:** Páris 20.27 és fél, London 15.12 és egynegyed, Newyork 307 és öt-nolcad, Milánó 25.09, Amszterdam 207.70, Berlin 123.80, Prága 27.71, Varsó 57.90, Belgrád 7.01, Bucaresti 2.50.

— **Tovább tart a kormányválság Spanyolországban.** Madridból jelentik: Santiago Alba dezinált miniszterelnök, miután két napos tárgyalásai nem vezettek eredményre, a visszaadta megbízatását a köztársaság elnökének. Hír szerint azért lépett vissza Alba a megbízatásától, mert nem tudott olyan széles alapokon álló kormányt alakítani, amilyennel az elnök megbízta. Zamora elnök most Chapapriate eddigi pénzügyminisztert, pártönkivüli képviselőt bizta meg a kormányalakítással.

— **A jugoszláv-magyar vegyes-bizottság eredményes tárgyalása.** Belgrádból jelentik: Ma befejeződött a jugoszláv-magyar vegyes-bizottság tárgyalása, amely teljes eredménnyel járt. Mindkét állam felemelte egyes árucikkek behozatali kontingensét, így Magyarország nagyobb-mennyiségű gépet, textilárut és edényt szállít Jugoszláviának, amely viszont fát, tengerit és halat szállít cserébe.

— **Kiviteli jutalék a Németországba exportált árukra.** Bucurestiből jelentik: A román-német kereskedelmi szerződés megkötése alkalmával a tárgyaló felek megállapodtak abban, hogy Románia utólag fogja meghatározni, melyek azok a cikkek, amelyeknek Németországba irányuló exportja után a Banca Nationala fizetési fogja a kiviteli prémiumokat. E cikkek jegyzékének egy részét a kormány most állította össze s ez szerint export-jutalék jár a Németországba kivitt bab, teureri, repce, mustár, napraforgó mag, kender, korpa, olajpogácsa, fokhagyma és szőlő után. Árpa után 30 százalék lesz a kiviteli jutalék, kukorica után 15, minden egyéb termék után 25 százalék, kivéve a búzát, a rozsot és a zabot, amelyek után kiviteli jutalék nem jár.

— **Légvédelem-gyakorlat Bécs fölött.** Az osztrák fővárosban ma délelőtt nagy légygyakorlatot tartottak. A légi támadás az asperni repülőtérrel indult ki Bécs keleti részei ellen. A támadás és a védekező gyakorlatok az egész osztrák fővárosból jól voltak megfigyelhetők. A támadó repülőgépek rajoknak a léghárító ágyuk vad tüzelése után is sikerült tovább eljutni és a gyakorlat megfigyelői szerint a támadók győztek. Délben negyed 12 órakor harangzugás jelezte, hogy a légvédelmi gyakorlat véget ért.

— **A WALES HERCEG HAZAUTAZOTT.** Bécsből jelentik: A walesi herceg ma utazott el Ausztriából. Salzburgon át Münchenig gépkocsiján tette meg az utat, míg innen vonaton utazott tovább Anglia felé.

— **A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem jubileumi ünnepei.** Budapestről jelentik: A Pázmány Péter egyetem háromszáz éves jubileuma alkalmából, mint ismeretes, nagy ünnepek kezdődnek Budapesten szerdán. Ebből az alkalmából szeptember 28-án 32 tudóst avatnak díszdoktorrá. Közük hittudományi doktorrá avatják Imtzer bécsi hercegeket, a jogtudományi karon Serédi Jusztinián hercegre, a bölcsészeti karon Hóman Bálint magyar közoktatásiügyi minisztert. Nemzetek szerint 5 olasz, 4 német, 6 francia, 4 belga, 2 angol, 2 magyar, 1 svéd, 1 lengyel, 1 görög, 1 finn és 1 svájci tudóst avatnak díszdoktorrá. Az egyetem nagy ünnepeire közel 200 külföldi tanár érkezett már is a magyar fővárosba.

Egy kínos közbeszólás

A Frontul Romanesc laederje, D. R. Ioanescu, akit különben Déré néven ismernek, a napokban bejárta az ilfov megyei falvakat.

Greaca községben Déré a következő patetikus szavakkal fordult a falusiakhoz:

— Mi nem tegnap óta ismerjük egymást... Önökkel együtt volt az édesapám is... Önök ott voltak a temetésén...

— Ugy van? Eljen? — kiáltották kórusban a falusiak. — Az ön temetésén is ott leszünk!...

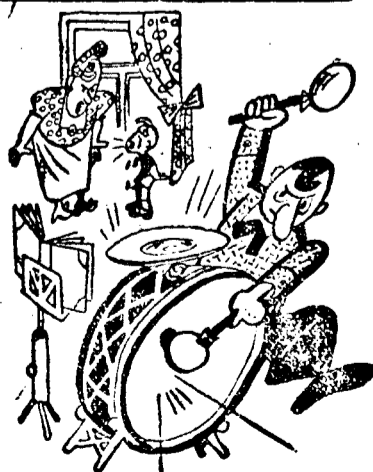
A közbeküldtsök hatása mulatságos és le-sújtó volt. Déré nem is folytatta tovább a beszédét.

— **Fleischner Adolf budapesti részvénytársasági igazgató halála.** Budapestről jelentik: Fleischner Adolf részvénytársasági vezérigazgató, a magyar közgazdasági élet egyik vezető egyénisége ma délelőtt a budapesti külkereskedelmi hivatalban, tárgyalás közben rosszul lett. Az előhívott mentők kórházba akarták szállítani, azonban utközben meghalt. Halálát szívizominfarktus okozta. Az elhunyt 65 éves volt.

— **Nem veszélyes a Corso-mozsi tetőszerkezete.** A legutóbbi interimár-bizottsági ülésen egy interpelláció hangzott el a Corso-mozsi tetőszerkezete megvizsgálására vonatkozólag. Elterjedt ugyanis az a hír, hogy a Corso-mozsi tetőszerkezete annyira megrongálódott, hogy veszélyeztetni a mozilátogató közönség épségét. A tanács határozata alapján dr. Cotioiu Romulus polgármester elrendelte, hogy egy műszaki bizottság szálljon ki a helyszínre, a tető szerkezet megvizsgálása végett. A mai nap folyamán egy műszaki szakértőkből és mérnökökből álló bizottság ki is ment a helyszínre és megvizsgálta az Astra-gyárban készült tetőszerkezetet. A vizsgálat eredményeképpen kiderült, hogy a tetőszerkezet a terheléshez képest túl van méretezve, úgyhogy sokkal nagyobb terhet is veszély nélkül elbírna s így a közönséget, ellenkező híresztelésekkel szemben, semmiféle veszély nem fenyegeti.

— **Dr. Serban Gheorghe kórházi főorvos, bőrgyógyász, szabadságáról hazatért.** Ujból rendel. Str. Cosbuc 5. szám alatti rendelőjében.

A jazzdobos otthonában

— *Hallgass el már végre, Pistike! A papa nem tud gyakorolni, ha beteg...*

— **Aradváros tisztviselőkarának kívánságai a városvezetés előtt.** Az interimár-bizottság szerdán délelőtt foglalkozik a városi tisztviselők előléptetésének ügyével, melyhez Olariu Stefan városi vezérigazgató készített tájékoztatót. E szerint a városi tisztviselők sérelmezik, hogy a kezdő alapfizetést 450 leiben szabták meg a szokásos 600 leies kezdőfizetés helyett, ami 1932. január 1-től kezdve járna nekik. Annak ellenére, hogy a miniszterium 1924-ben elrendelte, hogy az egykori Consiliul Dirigent nomenclaturája alapján állítsák össze a fizetési listákat, mindezekig erről intézkedés nem történt. Értesüléseink szerint a tisztviselők arra kérik a város jelenlegi vezetőjét, hogy érdekeik védelmére interveniáljon a miniszteriumban, egyben küldjön ki egy tisztviselőt, aki tájékoztatja majd a belügyminiszteriumot az aradvárosi tisztviselők kívánságai felől.

— **Gyilkos harc a kínai banditákkal.** Sanghainál jelentik: Kétszáz főből álló kínai banditacsoport támadást indított a Peking-mukdeni vasútvonal ellen. A vasút védelmére kirendelt japán hadi-erő egész éjszakán át tartó küzdelem után üzte el csak a banditákat és ennek során a japánok 56. a támadók pedig 43 halottat vesztek. A harc folyamán olyan helyzet állott elő, hogy komolyan lehetett félni, hogy Mukden pályaudvara a banditák kezére kerül.

— **Aradi iskolaigazgatók küldöttsége a város-házán.** A városi elemi iskolák igazgatói küldöttségileg tisztelegtek a polgármesternél, akitől az iskolaépületek javítását szorgalmazták, melyre dr. Cotioiu Romulus ígéretet tett.

— **Mentőcsónak — hét halottal.** Halifaxból jelentik: Az újskóciai Judique közelében mentőcsónakot fogtak ki, amelyben hat halott férfi és egy haldokló ült. A hetedik férfi néhány perc múlva meghalt. Összefüggéstelen szavaiból azt vették ki, hogy a mentőcsónakban a Cap Breton közelében elsüllyedt gabonaszállító gőzös menekültejei foglaltak helyet.

— **Nehéz székeltésben szenvedők,** akiknek gyakori fejfájás, megnagyobbodás, szívdobogás, gyomorműködési zavarok és különböző fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— **A timisoarai Ipartestület közgyűlése** 258 szavazattal 158 ellenében Olariu Petret választották meg az Ipartestület elnökévé. Állítólag az iparosság egy része a választás ellen óvást ad be és annak megsemmisítését kéri.

— **A Mihail Viteazul-ter feltöltését kívánják a piaci árusok.** Az elmúlt nap folyamán a Mihail Viteazul-teren árusító piaci árusoknak egy küldöttsége kereste fel dr. Cotioiu Romulus interimár-bizottsági elnököt Koncsik Alajos és Petőfi Demeter vezetésével. A küldöttség arra kérte fel a városvezetést, hogy figyelmeztessen a városi piacra, hogy a felülő piacteret, amelynek forgalma különösen most, őszi ő felé élénkül, mert idehozzák a környékbéli termelők a gyümölcsöket és itt zajlanak le az aradi hetvennapos ipari részei is. Ezzel szemben a rendőrhatalóságok még azt is megtiltják, hogy kocsival vihessék ki árúkat a piacra. Dr. Cotioiu Romulus bizottsági elnök figyelmesen meghallgatta az elhangzott kívánságokat, melyeknek kedvező megoldására tett ígéretet.

— **Elhunyt aradi elmebeteg.** A lugosi elme-kórház táviratilag értesítette a városvezetést, hogy az intézetben elhunyt Laurentiu Volin aradi származású, egykor a Str. Consistorului 20. számú házában lakott ápolott. A város megállapította, hogy az elhunyt elmebetegnek hozzátartozói már nem élnek Aradon.

— **Bujaci küldöttség a városházán.** A bujaci görög keleti egyházközség hívei telek kijelölését kérték papjuk vezetésével az elmúlt nap folyamán Aradváros vezetésétől. A telek kiválasztására a mérnöki hivatal kapott megbízatást.

— **Rendkívül érdekes utmutató könyvet adott ki a Romániai Telefonszolgálat.** A „Telefonkalauz” felvilágosítást nyújt a romániai telefonelőfizetőknek egyrészt a belvárosi interurban beszélgetések díjszabásáról, másrészt a nemzetközi és óceánontúli telefonkapcsolatokról. Megtudjuk a könyvből, hogy milyen egzotikus, távoli országokkal áll Románia telefonösszeköttetésben, valamint azt is, hogy hogyan számíthatjuk a telefonbeszélgetések díjszabását. A közérdekű utmutató könyvet, amelyben külön ötletesen összeállított táblázat mutatja meg a belvárosi beszélgetések árát, az előfizetők ingyen kaphatják meg. Nem előfizetők a könyvet 40 leiert vehetik meg az aradi főpostán a telefonhivatalban.

Háromévi börtönre ítélték és nyomban letartóztatták a négyszázezer leies sikkasztással vádolt volt chisineu-cris-i adófőnököt

Érdekes bűnpör az aradi törvényszék előtt — Nonu Vespasian azzal védekezett, hogy az adóhivatal fenntartására költötte el a pénzt

Számos elhalasztás után ma került főtárgyalásra az aradi törvényszék második szekciójának Stroescu—Tautu-tanácsa előtt Nonu Vespasian, a négyszázezer leies sikkasztással vádolt chisineu-cris-i adófőnök bűnpöre. A vád szerint Nonu 1927-től 1929-ig állott az arad-megyei község adóhivatalának élén és ezen idő alatt egy régi nyugtakönyv alapján 402 ezer leit inkasszált, amelyet azonban nem fizetett be a pénzügyigazgatóságnak, hanem a maga céljaira használta fel. Kihallgatása alkalmával Nonu kijelentette, hogy a pénz nagyrészt, pontosan 390 ezer leit az adóhivatal költségeire használta fel. Három év alatt, amíg a chisineu adóhivatal élén állott, mindössze 10.700 leit kapott annak fenntartására, úgy hogy teljesen lehetetlen volt ezzel az összeggel fedezni a kiadásokat. Kénytelen volt tehát illymódon gondoskodni a fizetésekről, nyugdíjakról, kiszállási költségekről és más feltétlenül szükséges kiadásokról.

A fennmaradó összegből kénytelen volt ajándékokat vásárolni Baleana akkori adóinspektornak, aki kitérőzítette belőle ezeket az ajándékokat és nem mert ellentmondani felettesének, mert féltette állását.

Nem használta fel a maga számára a pénzből és ő maga volt az, aki az ügyben bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen, mert a történetek tisztázását kívánta.

A vádirat szerint az ügyben szerepelt Tataru Nicolae pénzügyi ellenőr is, aki nem gyakorolt kellő ellenőrzést és illymódon tette lehetővé a visszaéléseket, azonban az ellenőr időközben meghalt, mire megszüntették ellene az eljárást és csupán Nonu ellen emeltek vádat hivatali sikkasztás címén. Több tanút hallgattak ki, főképpen azokat, akiknek nyugtái az iratok között szerepeltek. Többen kijelentették, hogy nem vették fel a nyugtákon levő pénzt a volt adófőnöktől és így a nyugták hamisak. A tanúk után Romanescu Grigorie szakértőt hallgatták ki, aki előterjesztette jelentését. A szakértő szerint Nonu összesen 402 ezer leit inkasszált 142 nyugta alapján, ebből pedig az aktáknál levő nyugták szerint 390 ezer leit igazolt. Azonban a CAPS, amelynek egy 55 ezer leies nyugtája szerepel, nem ismeri el a pénz átvételét és átiratban közölte, hogy a nyugta hamis. Hasonló kijelentést tett Morariu Nicolae adóügynök, akinek fizetése és kiszállási költségei címén szerepel nyugta az akták között.

A szakértői jelentés után Gutunoiu Iancu ügyész a vádolt szigorú megbüntetését kérte.

mig Pausesti Nicolae védő felmentést kért, azon a címen, hogy Nonu nem sikkasztott, mert a pénzt állami kiadások fedezésére használta fel. Legfeljebb fegyelmi és polgári uton vonható felelősségre tettéért. Azért sem lehet megbüntetni a volt adófőnököt, mert nem állt ellen egyik felettese terrorjának és az általa követelt ajándékokat kifizette. Leszögezte, hogy amakidején ő maga tanácsolta Nonunak, tegyen feljelentést az ügyben az ügyészségen, hogy minden részlet tisztázást nyerjen. A törvényszék több mint egy óras tanácskozás után hirdette ki ítéletét, amelyben

bűnösnek mondotta ki Nonu Vespasiant hivatali sikkasztás büntetésében és ezért három évi börtönre valamint öt évi hivatalvesztésre ítélte, egyben pedig elrendelte azonnali letartóztatását.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy enyhítő körülménynek vették, hogy a pénz egyrészt hivatali célokra használta fel, hogy önként jelentkezett és hogy nem volt megfelelő ellenőrzés. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védő azonban fellebbezést jelentett be ugy az ítélet, mint a letartóztatási végzés ellen. Nonu Vespasiant egy előhívott fogházor nyomban átvette és az ügyészség fogházában helyezte el.

Érélyes óvintézkedésekre készül a város a tifusz- és vérhasjárvány letörése érdekében

Rendbe kell hozatni a piacterek aszfaltburkolatát, — követelik a városi közegészségügyi hatóságok. — Kolera-temetőben furt vízből kénytelen inni a tisztviselőtelep lakossága

Aradváros közegészségügyi hatóságait már régóta foglalkoztatják a tifusz, a vérhas és a vörheny-megbetegedések okai, amelyek minden év őszén nagyobb járványt idéznek elő Aradváros területén. A közegészségügyi intézmények valóban megteltek a fertőző megbetegedésekkel, melyeknek magyarázatát a kerületi orvosok abban látják, hogy piacainkon az aszfaltburkolat tönkrement, telve van repedésekkel, amelyekben a különböző bacillustelepök valóságos tenyésztető él. Feltevésük szerint itt fertőződnek a piacra kerülő élelmiszerek.

Ez ügyben dr. L u s z t Ferenc városi kerületi orvos az elmúlt nap folyamán megjelent Vulpe Iosif városvezetőségi alelnöknel, akit felkért arra, hogy hasson oda, hogy a városvezetőség sürgősen újra-aszfaltoztassa a piacte-

ret. Ugyancsak hasonló közegészségügyi intézkedéseket javasolt a környékbeli ital- és ételmérések esetében is. Vulpe Iosif ígéretet tett, hogy az ügyet a városvezetőség figyelmébe ajánlja.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a városi tisztviselő-telepen ugyancsak megdőböntő a közegészségügyi helyzet a járványok szempontjából. A telep egy nagy része ugyanis annak a temetőnek a helyén épült, ahová az egykori aradi kolera- és feketehimlő-járvány áldozatait temették.

Mivel a telepnek csak egy része nyert csatornázást, az újonnan nyílt uccák lakói kutakat furatnak és az így nyert vizet isszák, jobb esetben forralva. Hír szerint akció indult a lakosság részéről a jelenlegi állapot sürgős megváltoztatására.

Spekuláció karmaiba került a tisztviselő-telep telkeinek nagy része

A lakosság Dr. Cotioteu Romulus városi interimárbizottsági elnök elé tárja a lassan-lassan elfalusiasodó városrész mostoha sorsának ügyét

A Kádas-telepi lakosság közbiztonsági panaszaik gyors orvoslása arra készítette Aradváros más elhanyagolt területén lakó polgárság vezetőtagjait is, hogy panaszokkal és orvoslásra váró sérelmeikkel a városvezetéshez forduljanak. Az aradi tisztviselő-telep lakosságáról van szó, amely a város egyik nagy lendülettel fejlődésnek indult városnegyede, de ezt a fejlődést valósággal gátolják azok a speciális körülmények, amelyek a lakosságot a város mostohagyermekének tekintik.

Az aradi tisztviselő-telep közbiztonsága érdekében a lakosság már egy rendőrszem kirendelését kérte, — eredménytelenül. A tolvajlások, lakásfosztogatások azért csaknem napirenden vannak. A telep közvilágítása igen sok kívánni valót hagy maga után, bár re-

mény van rá, hogy a villanygyár hálózatfejlesztési kötelezettségei ezt az anomáliát rövidesen megszüntetik.

Ezzel szemben számos olyan beépítetlen telken burjánzik a giz-gaz, amelyek a jogosult tisztviselők birtokából a telekspekuláció kezébe kerültek, amely

értékemelkedésre spekulálva, nem épít a telken.

Ennek következtében az elhagyott telken mindentéle gyanus egzisztenciák vernek tanyát, betévednek a juhnyájak, falusiak és fuvarosok lovai, tehéntartó lakosok tehenei, jobb esetben liba-nyájak. Mindezek a jelenségek persze csak gátolják a telep természetes fejlődését.

Lezuhant

a román tengerészet egyik legértékesebb vizirepülőgépe

Két halott áldozata van a szerencsétlenségnek

Tulceaából jelentik: A constantai légi-flootta egyik vizirepülőgépe, miközben Babadagból Mamaiába tért vissza, a Razelm-tó közelében, Jurilofca halászközség mellett lezuhant. A balesetet az idézte elő, hogy a vizirepülőgép motorja felrobbant. A repülőgép teljesen tönkrement és romjai alól holtan húzták elő Lupu segédpilóta és Palanca közlegény holttestét. A szerencsétlenség mély benyomást gyakorolt a község lakosságára, miután egy hét leforgása alatt ez már a második repülőszerencsétlenség, ami a község közelében történt.

A vizirepülőgép-szerencsétlenség élénk feltűnést keltett. Főképpen illetékes körökben kommentálják az érthetetlennek látszó balesetet, amely a tengerészet eme legértékesebb darabjait érte. A vizirepülőgépek a legmodernebb készülékek, amelyek tökéletes anyagból készültek. A minisztérium, mindaddig, míg a szakértői bizottság jelentése elkészül, hivatalos nyilatkozatot nem adhat az ügyről.

CORSO 5, 7½ és 9¼ órákor

A cigánybáró

Adolf Wohlbrück, Hansi Knotek, Fritz Kampers

SELECT 5, 7½ és 9¼ órákor

Visszavonhatatlanni utoljára!

A maláji tör

(Charlie Chan Londonban)

Fűszerebben Warner Oland.

URANIA 5, 7½ és 9¼ órákor

GLORIA SWANSON és JOHN BOLES
nagy énekes filmje

Menyország a földön

Jön: A világ legkedveltebb sztárja Shirley Temple, legújabb filmjében: Kacagó szemek.

LEGUJABB

Az angol csapatok megszálltak egy francia szigetet

„Olaszország levonja a konzekvenciákat“

Párisból jelentik: Politikai körökben feltűnést keltett az a hír, hogy az angol csapatok megszállták az Eritrea közvetlen közelében fekvő Chel El Said nevű kis szigetet, amely Franciaország tulajdonát képezi, anélkül, hogy erről a francia kormányt előzőleg értesítette volna. A kormány ugyanis azt állítja, hogy erről nem kapott előzetes értesítést, ezzel szemben nem tulajdonít különösebb fontosságot az eseménynek, mert Franciaország sohasem gyakorolt fennhatóságot a kis sziget felett, amely szerződésileg tulajdonát képezi. A diplomatikai nyilatkozatokból arra követke-

tetnek, hogy a megszállás tekintetében történt előzetes megállapodás, azonban a kormánynak kellemetlen, hogy az eset, valószínűleg indiszkréción folytán, nyilvánosságra került.

Emellett egyébként a mai napon több tanácskozás folyt le Benes csehszlovák külügyminiszter bevonásával, annak eldöntésére, milyen eljárást folytasson csütörtökön a népszövetségi tanács. Az olasz lapok ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy „egyes cikkeket“ alkalmazása esetén Olaszország levonja a konzekvenciákat. Ez rejtett fenyegetés arra az esetre, ha a 15-ik cikkelyt alkalmazzák, amely esetben Olaszország kilépne a Népszövetségből.

Az 1. számú közkedvenc

Herezeg Géza cikke Hollywoodból

Nem csodagyermek ez az elragadó kis Shirley Temple. Elbájoló lénye telve meghatározhatatlan csodálatosságával a nagyszerű gyermeknek. Itt Amerikában szívesen ajándékoznak becéző neveket, még ha néha túlzás is. Az azonban biztos, hogy a jelen esetben a név, melyet ennek az isteni lánykúnak ajándékoztak százszázalékig találó egyéniségére: „Az 1. sz. közkedvenc.“

Kalifornia szép kikötőjében Santa Barbarában zártkörű társaságban bemutatják Shirley Temple legújabb filmjét, mely a legművészebb és legnagyobbasú eddigi produkciója. A báj, mellyel szerepét alakítja és a gyerek teljesítménye eltörpül emellett a tény mellett, hogy alakítása tekintést nyújt egy gyermeki lélekbe. Ennek filmjében egy dalt, a repülő tisztnek, hogy meghálálja a születésnap ajándékát, ekkor olyan feladat elé állította őt a rendező, mely nem egy 6 éves primadonna, hanem bármely világsztárnak gondot okozott volna. És bármennyire hihetetlen és nagyozásnak tűnik fel a kis művész előadása, elérte azt a határt, melyet az előadóművésznek, a nagyok, a világhíresek eddig produkálni tudtak és amely őket nagyvá tette.

A daloska egyszerű kifejezési módja élményre avatta az egyes sorokat és elfogadva figyelünk egy drámai művésznőt.

Csodálatos ez a csöppség, csak gyerek, a foglalkozásának minden mesterkétsége nélkül és nem tudom neki elfelejteni, hogy a bemutató után meglátott egy egyszerű kis babát és rögtön felszólt egy hölgyet, aki neki a legjobban tetszett, hogy „jöjj velem játszani.“ Ez a csodálatos átmenet, mely másodpercek alatt a sztárból gyermek lett, magyarázza meg sikerét és a kapott becézőnevet.

— Meghalt Bokor Gábor a budapesti Magyar Általános Takarékpénztár aradi származású cégvezetője. Megdöbbenő haláleset történt Budapesten, amelynek híre egy előkelő, régi aradi családot borított mély gyászba. Bokor Gábor, a Magyar Általános Takarékpénztár budapesti főintézetének 45 éves cégvezetője rövid betegség után elhunyt. Bokor Gábor aradi származású ember, fia néhai Bokor Alajosnak, aki a Neuman Testvérek, majd később a Weisz Mór és Fia cég általánosan ismert főtisztviselője volt és életem szerepet játszott Arad társadalmi életében. A kiváló kvalitásokkal rendelkező Bokor Gábor elkerült Aradról és szépen ivelő karrierje során aránylag fiatalon vezető pozícióba jutott a magyar főváros pénzügyi

világában. Aradon élő testvéreit többször látogatta meg évenként és épen most kellett volna szabadságra érkeznie, azonban néhány nap előtt távirat érkezett aradi testvéreihez, amely arról számolt be, hogy Bokor Gábor súlyosan megbetegedett. A súlyosan beteg bankfőtisztviselőhöz öccse, Bokor Ernő, aradi gyáros utazott fel Pestre, aki kétségbeesetten állapította meg, hogy bátyja rendkívül súlyos állapotban van. Bokor Gábor rosszindulatú mellhártyaizsaszorásban betegedett meg, amely elgennyesedett és a kezelőorvosok már néhány nap előtt megállapították, hogy a beteg menthetetlen. Halálának híre Aradon is általános megdöbbenést keltett, minthogy az aradi származású Bokor Gábor általános rokonszenvnek örvendett. Az elhunytat testvérei gyászolják: Bokor Ernő gombgyáros, dr. Schweitzer Józsefné született Bokor Anna és Bokor Mária tanárnők és özvegy Solymos Ferencné, az Aradmegyei Takarékpénztár tisztviselője, akik iránt városzerte általános részvét nyilvánul meg.

— A Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának ezidei rendes heti összejövetele (dienes) a mai nappal megkezdődtek. Összejövetelek minden szerdán este a Cionista Otthon helyiségeiben. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Asztma- és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású termésetes „Ferenc József“ keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja, a gyomor és belek működését kitünően szabályozza.

Tizenötévi feygházról — héthavi börtönre szállította le a timisoarai tábla egy gyilkosságért elítélt aradmegyei gazda büntetését

Az elmúlt napokban tárgyalta a timisoarai tábla Oprea Ioan agrári gazda bűnpörét. Opreát az aradi törvényszék néhány hónappal ezelőtt tizenöt évi feygházra ítélte, előre megfontolt szándékból elkövetett gyilkosság címén. Az aradmegyei gazda peres viszonyban állt nagynénjével, aki minden vagyonát ráíratja, azzal a feltétellel, hogy élete végéig eltartja. Később az idős, hetven éves asszony megbánta elhatározását és pert indított a siriai járásbírósnál, kérve a szerződés megsemmisítését, azon a címen, hogy Oprea nem tesz

A világ legkeményebb orvosi főyóirata így ír a „Gastro D“ új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról.

„A Wiener Medizinische Wochenschrift“ többek között ezt írja: „A megéjtett kísérletek szerint a „Gastro D“ megszünteti a sima izmok görcseit és gyors felszívódási képessége alapján helyettesítheti a morfiomot. Legfontosabb hatása az, hogy csillapítja a központi idegrendszer és helyreállítja az antagonikus idegek (szabályozó idegek) megzavart egyensúlyát, tehát közvetlen hatással van a gyomor- és bélzavarok okaira, ezenkívül helyileg érzésteleníti az idegnyalábokat és a gyomorfalban levő mirigyeket. A „Gastro D“ amellett, hogy görcsoldó, kedvezően befolyásolja a gyomorsav arányát és azt normálissá teszi.

A kísérleti esetek a következők voltak: gyomor- és bélfekélyek, gyomorsavtúfengés, savtúfengéses gyomorgyulladások, pilorusgörcsök (colitis), vastagbélgyulladás, légnyelés, vesehólyag-görcsök, nem rosszakaratu, többé vagy kevésbé kifejezett pangásos, görcsös pilorus-szűkületek, gyomorrák által okozott, szűkülettel összekötött erjedési folyamatok, puffedséggel összekötött, erejédes rossz emésztés és krónikus székrekedés, gyomor és bélmérgeződések (autointoxikációk) és a bélkapcsok görcseinél, valamint ér és hörgörcsök.

Figyelje a fentemlélt folóiratból itt megjelenő további idézeteket. Dr. F. T. — A „Gastro D“ gyógyszer 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: Császár E. gyógyszerháza: Bucaresti, Calea Victoriei 124.

— Societatea pensionarilor publici si particulari din Arad. (Str. A. Mocioni No. 12. A köz- és magánalkalmazottak nyugdíj egyesülete) felhívja tagjait, hogy a carnetek megújítása végett a következő okmányokat adják át a vezetőségnek: 1. A személyazonossági igazolványt 2. Egy darab 5x5 cm. nagyságú fényképet, amely a felvételtől egy évnél régebb nem lehet. 3. A kiskorúak születési anyakönyvi kivonatát. 4. A pénzügyigazgatóság által fizetett nyugdíjasok ollynemű okmányát, amelyből megállapítható, hogy CFR. nyugdíjas, (pl. kinevezési, előléptetési, nyugdíjazási, stb. okmányt.) 5. A nyugdíjkönyvet, amely bepillantás után azonnal visszaadatik. 6. A régi carneteket, amelyek egyelőre szintén visszaadtnak és csak az új carnetek Timisoarára való érkezésük után lesznek újból beadandók. Egyéb szükséges okmányokat az egyesület fogja tagjainak beszerezni. Esetleges információk a hivatalos órák alatt kaphatók. (Hétköznapokon délután 4—6-ig.) Az elnökség.

— Ma az alant gyógyszerháza tartanak éjeli szolgálatot:

ANGEL: Piața Catedralii.

KESZTENBAUM: Str. Ghizba Birta.

OMESCU: Bulevardul Regina Maria.

Olcsó utazás Bucurestibe!

Aradról indul október 1-én este 8.40.

Bucurestibe érkezés okt. 2-án reggel 9.25.

Bucurestiből vissza okt. 3-án este 7.50.

Aradra érkezés okt. 4-én reggel 9.25.

A jegy ára oda-vissza

II. osztályon Lei 1060,

III. osztályon Lei 750.

Jelentkezni lehet szeptember 30., hétfő este 6 óráig a

WAGONS-LITS-COOK Menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

eleget kötelezettségének. Az elmúlt évben tartotta meg az ügyben az első tárgyalást a járásbírósnak. A tárgyalást elhalasztották és Oprea szekerén hazavitte pereskedő nagynénjét is. A szekerén Agris község határában fordult és az idős asszony két nap mulva behalt sérüléseibe, míg Oprea csak könnyebb sebesülést szenvedett.

Az ügyből kifolyólag az ügyészség vádat emelt Oprea ellen, akit azzal vádoltak, hogy szándékkal borította fel a kocsi, hogy lly módon megszabaduljon nagynénjétől és a vagyon megmaradjon. Az aradi törvényszék elé került az ügy és a hármastanács bíróságnak mondotta ki az aradmegyei gazdát gyilkosságért és tizenöt évi feygházra ítélte, Pausesfi Nicolae védő a táblához fellebbezett és az elmúlt napokban tartották meg a tárgyalást. A tábla nem vette bebizonyítottnak a gyilkosságot és megváltoztatta az aradi törvényszék minősítését, kimondva, hogy Oprea Ioan csak gondatlanságból okozott emberlést lehet felelősségre vonni. Ezért megsemmisítette a törvényszéki ítéletet és a büntetést tizenöt évi feygházról — héthavi börtönre szállította le, amelyet a vizsgálati tovsággal kitöltöttnek vett és elrendelte az aradmegyei gazda szabadsághelyezését, mely meg is történt. A táblai ítélet nagy feltűnést keltett aradi jogászörökben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kereskedelemügyi miniszterium törvényjavaslatai:

Szindikalizálják a petroleum-termelést és elosztást

Uj ipari törvényjavaslat, bányatörvényjavaslat és tőzsdetörvényjavaslat kerül a parlament őszi ülészaka elé. Mégis megvalósítják a Legfelsőbb Gazdasági Tanácsot

A kereskedelemügyi miniszterium a parlament őszi ülészaka számos fontos törvényjavaslatot készít elő. Ezek közé tartozik elsősorban az ipartörvény javaslata, amely iparunkat a jelenlegi autarchikus viszonyoknak megfelelően akara megszervezni. Az új törvény megállapítja majd, hogy a különböző iparvállalatok milyen feltételek mellett kaphatnak alapítási és működési engedélyt. Az iparvállalatokat ebből a célból több kategóriába osztják: 1. *Nélkülözhetetlen vállalatok* (ezek közé tartoznak a nemzetvédelmi iparok), 2. *hasznos iparok* (amelyek az országban található szükséges nyersanyagokból állítják elő termékeiket) és 3. *azok az iparágak, amelyek gyártmányaihoz a szükséges nyersanyagok nem található az országban.* Minden kategória más elbánásban és más előnyökben részesül. Ugyancsak ez a törvény szabályozza majd az egyes iparvállalatok közötti megállapodásokat (*kartelleket*), amelyeket engedélyez, feltéve, ha a miniszteriumot előzőleg értesítik a megállapodás céljáról.

Ugyancsak a parlament őszi ülészaka terjesztik be a *bányatörvény javaslatát.* Ez a törvény számos egyszerűsítést vezet be a bányakihásználás

terén és úgy intézkedik, hogy a törvényszékek mellett (minden biznnyal csak a bányavidékeken) külön bányászati tagozatot is létesítsenek.

Megvalósítja a kormány azt a régi tervét is, hogy *Legfelsőbb Gazdasági Tanácsot* létesítsen. Ebből a célból módosítják a szakkamarákról szóló törvényt és az említett tanács a Kereskedelmi és Iparkamara Szövetségének helyét foglalja el. A törvényjavaslat kidolgozására bizottságot küldtek ki, amelynek Cancicov földművelésügyi alminiszter, Leon kereskedelemügyi államtitkár és Roman Valer munkaügyi államtitkár a tagjai.

Fontos az a javaslat is, amely *nemzeti petroleumhivatal létesítéséről* intézkedik. A hivatalban képviseletet kap a petroleumtermelők szindikátusa, a petroleumfeldolgozó iparok szindikátusa, a petroleumelosztók szindikátusa, valamint öt taggal a kereskedelem és iparügyi miniszterium is. A petroleum-hivatal külön költségvetéssel dolgozik majd és állami ellenőrzés alatt áll. Célja: a petroleum-ipar szindikalizálása az elosztás ésszerűbb megszervezése végett.

Leon államtitkár ezenkívül az új *tőzsdetörvény-javaslaton* is dolgozik.

2500 munkás sztrájkja fenyeget a bradi „Mica” aranybányában

Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő akciója a sztrájk elhárítása érdekében

Az aradi munkaügyi felügyelőségre az elmúlt napokban jelentés érkezett, hogy

sztrájk fenyeget Bradon az ottani „Mica” aranybánya munkásai között.

A Brad környéki aranybányákban *kétezeröttszáz bányász* dolgozik, akik átlagosan 40—55 lei bért kapnak naponként és — a panaszok szerint — az előírt nyolc órai munkaidőnél többet, néha tizenkét órát is dolgoznak. A bradi aranybányákban lévő helyzettel kapcsolatban nem érdetelen megjegyezni, hogy a „Mica” elnöke Goga Octavian, aki legutóbbi oravitai beszédében *élesen kikelt az „idegenek kezében lévő ipar” ellen* és azt hangoztatta, hogy ez az ipar kizsákmányolja a többségi munkásokat. Névszerint megemlítette a timisoarai Gyapjuipart, amelynek részvény többsége a budapesti Hátvany-Deutsch-család birtokában van. Ugyanakkor azonban — amint a jelek mutatják — az elnök semmit sem tesz a vezetése alatt lévő vállalatnál a túlnyomó részben román nemzetiségű munkások helyzetének megjavítására.

A bradi sztrájk-veszélyről, valamint az események kialakulásáról beszélgetést folytattunk Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelővel, aki szokott tapintatával és körültekintésével *mindent elkövet a sztrájk elhárítása és a megegyezés létrehozása érdekében.* A munkaügyi vezérfelügyelő kérdésünkre a következőkben nyilatkozott:

— A „Mica” aranybánya és munkásai között egy esztendővel ezelőtt kötött kollektív szerződés ez év október 10-ikén lejár. A szerződést úgy a vállalat, mint a munkások *felmondották.* Ez utóbbiak arra való hivatkozással, hogy az általános drágulásra való tekintettel magasabb béreket kérnek. Az új kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat szeptember hó 23-ra tűztem ki, azonban értesítést kaptam a munkás-szindikátusok bucaresti-i központjától, hogy megbizottaik ezen a napon nem tudnak Bradra jönni és ezért a *tanácskozások megkezdését szeptember 26-ra, csütörtökre halasztottam.*

— A tárgyalások időpontjának kitűzése után értesítést kaptam a bradi munkásságtól, hogy a *jelenleg dolgozó 2500 munkás közül harmincnak a vállalat október elsejei hatállyal felmondott.* Az elbocsátandó harminc munkás között szerepelnek a *Cristioriban székelő munkás-szindikátus vezetőségének összes tagjai, valamint az összes bizalmi férfiak.* Ebből a munkások arra következtettek, hogy a vállalat *nem anyagi, illetve gazdasági okokból folyamodott a felmondáshoz — mert ebben az esetben kétezeröttszáz munkás közül nem har-*

mincat bocsátott volna el — hanem nyilván más célok vezették. Az értesítés vétele után telefonon érintkezésbe léptem szeptember 18-ikán a „Mica” bradi igazgatóságával és azt kértem, hogy a harminc munkás felmondását a kollektív szerződésre vonatkozó tárgyalások lefolytatásáig függeszsek fel. Azt a választ kaptam, hogy az igazgató Bucarestben tartózkodik, de a bradi igazgatóság különben sem intézkedhetne, mert

a felmondások a bucaresti-i vezérigazgatóság utasítására történtek.

Ezután telefonon megkerestem az érintkezést a vállalat bucaresti-i vezérigazgatóságával és azt a választ kaptam, hogy úgy a vezérigazgató, mint a bradi igazgató Constantán tartózkodik. Egy mérnök azonban tudomásul vette közbenjárásomat és megígérte, hogy másnap választ kapok. *A válasz azonban nem érkezett meg.*

— Ugyanakkor értesítést kaptam a bradi munkásoktól, hogy

abban az esetben, ha az igazgatóság nem vonja vissza a felmondásokat, akkor szolidaritást vállalnak harminc társukkal és kétezeröttszázan beszüntetik a munkát

Ezután táviratot intéztem a „Mica” bucaresti-i vezérigazgatóságához. Szombaton a munkások felhívtak telefonon és közölték velem, hogy *ha hétfőig nem érkezik kedvező válasz a vállalatól, akkor sztrájkba lépnek.* Ismét táviratoztam a „Mica”-nak, egyben pedig telefonon arra kértem a *munkaügyi miniszteriumot, hogy járjon szintén közben a vállalat vezérigazgatóságánál.* Hétfőn végre távirati választ kaptam Bucarestből, és ebben értesítettek, hogy *előző táviratomat Bradra továbbították, tehát közbenjárásomra a választ onnan kapom meg.* Végeredményben tehát az történt, hogy *Bradon kellene közbenjárnom a felmondások ügyében, azon a helyen, ahol már előzőleg kijelentették, hogy ebben az ügyben a bucaresti-i vezérigazgatóság illetékes.* A válasz vétele után mérsékeltre intettem a munkásságot és úgy döntöttem, hogy

szerdán Bradra utazom és a helyszínén vizsgálom meg a helyzetet.

Remélem, hogy a felmerült nézeteltérést sikerül elsimítanom és, hogy a kétezeröttszáz munkás *bejelentett sztrájkjára nem kerül sor.* Csütörtökön — amint már említettem — megkezdjük az új kollektív szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat.

Bürokrácia

Regényeket lehetne róla írni. Egylőre azonban csak memorandumokat irnak róla. Az ország 1. számú közellenségének kellene nyilvánítani, mert lépten-nyomon felüti fejét és mérhetetlen károkat okoz. Sürgősen fel kell venni a harcot ellene és az első — nagyon helyes — lépést ebben az irányban az aradi Kereskedelmi és Iparkamara már meg is tette.

Ez a harc annál is inkább szükséges, mert Arad megyében például az utóbbi időben csak annyit idézett elő, hogy négy hete egy vagon gyümölcs sem kerülhetett ebből a megyéből külföldre — a bürokrácia miatt. Egyes importáló államok ugyanis gyümölcs vásárlása esetén gyümölcs-egészségügyi bizonyítványt is kérnek. Ezek közé tartozik Ausztria is. A bizonyítványok kiállítása nem ütközne különösebb nehézségbe, de senki sem tudja, hogy melyik szerv illetékes ezeknek a bizonyítványoknak kiállítására. Ennek következtében pedig a kívánt bizonyítványokat senki sem állítja ki, a gyümölcskivitel viszont már négy hete szünetel. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara most memorandumban arra kérte a földművelésügyi miniszteriumot, hogy tisztázza végre: *kinek kell ezeket a bizonyítványokat kiállítani, mert végeredményben mégis csak tarthatatlan állapot, hogy ilyen formalitások miatt meg akadjon és súlyos károkat szenvedjen egy megye gyümölcskivitele.*

Nem mulaszthatjuk el, hogy ne emlékezzünk meg egy másik panaszról is, amely viszont a szőlőtermelőket, a hordógyárosokat és a borkészítőket érinti. Az aradi mértékhatóság hivatáról van szó, amely elegendő személyzet hiánya miatt nem tudja ellátni feladatát. Nem kárhozták a hivatalnokokat, akik sokszor valóban emberfeletti munkát fejtenek ki, de hibázhatók a rendszer, amely egy bortermő vidék székhelyén a szükséges tisztviselők egyharmadával dolgoztat a mértékhatóság hivatalban. Különösen az utóbbi időben, amióta a borkivitel kiállításai megjavultak, halmozódott fel a munka. A hivatal udvarán rengeteg hordó hever, amely hitelesítésre vár. A hitelesítés késik, az áru elszállítására emiatt nem kerülhet sor és ebből természetesen újabb károk származnak a termelők és a kereskedők számára.

Miért nem oszt be a kereskedelemügyi miniszterium az aradi mértékhatóság hivatalba megfelelő számú hivatalnokot? Takarékosabból? Ezt pedig a legjobb akarattal sem lehet takarékoságnak nevezni, mert az semmiestire sem takarékoság, ami a gazdasági életnek károkat okoz.

— **A KISMALMOK ADÓJA.** A pénzügyminiszterium és a földművelésügyi miniszterium — mint ismeretes — elfogadta a kismalmok azon javaslatát, hogy a jövőben ezek a malmok a 90 banis lisztértékesítési illeték helyett négyezer lei évi általányt fizetnek a hengerekékek folyóméterrel után. Ettől függetlenül azonban a műerőre berendezett kismalmoknak fizetniük kellett a 25 banis hadfelszerelési illetéket. Ebben az ügyben az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felírt a pénzügyminiszteriumhoz, ahonnan már meg is érkezett a válasz. Ebben tudatják, hogy azon kismalmok, amelyek csak a műerővel működnek, nem kötelezhetők a 25 banis illeték fizetésére, még akkor sem, ha műerőre vannak berendezve.

— **A tőkekamatadó befizetése.** Az aradi pénzügyigazgatóságra rendelet érkezett, amely közli, hogy a tőkekamatadót az esedékességtől számított három napon belül be kell fizetni. Aki ennek nem tesz eleget és az adót későbbben fizeti be, az adó négyzeserésé köteles leírni.

— **LESZALLITOTTAK A MUNKAKAMARAI ILLETÉKET.** Az aradi pénzügyigazgatóságra ma rendelet érkezett a pénzügyminiszteriumból, amely közli, hogy a jövőben az alkalmazottak munkakamarai illetékét a netto jövedelem után kell kiszámítani. Eddig ennek az illetéknek a kiszámítása a bruto jövedelem alapján történt. Így tehát az új rendszer az illeték csökkenését vonja maga után. Netto jövedelem alatt azt az összeget érti a rendelet, amely a 750 leies létminimum és a betegsegélyzői illeték levonása után megmarad.

Hirdetmény.

Az Arad—Bradi Ipari Részvénytársaságnak, — miután ez év őszén megkezdte a hunedgaramegyei, ciungani erdejének tarolását, — az 1936., 1937. és 1938. év folyamán, mintegy 4000—5000 vagon bükk tűzifája lesz eladó.

A részvénytársaság ezuton hívja fel mindazokat, kik ezen egész mennyiséget megvenni óhajtják, hogy az eladási feltételek részleteire vonatkozó felvilágosításért forduljanak a részvénytársaság igazgatóságához (Arad, Bul. Reg. Ferdinand 6.) munkanapokon 12—14 óra között.

Az ajánlatok letételének utolsó határideje 1935. október 5. 5367

SPORT KÖZELŐNY

Nagyon tetszett az AMEFA játéka a fővárosi közönségnek

Az aradi munkáscsapat vasárnap Bucarestben — mint ismeretes — érdemtelen vereséget szenvedett az Unirea-Tricolor együttesétől. Az AMEFA mindvégig sokkal jobban játszott, mint ellenfele és a csatársor ötletes játéka a fővárosi közönség legnagyobb elismerését vivta ki. Az Unirea-Tricolor-AMEFA mérkőzéséről szóló beszámoló, mind kivétel nélkül Theil sghisorai játékvezető bírósokodásának tulajdonítja az Unirea-Tricolor győzelmét.

A ma Aradra érkezett fővárosi lapok a legnagyobb dicséret hangján emlékeznek meg az AMEFA kitűnő játékaról. Megemlítik, hogy az AMEFA csatársora gyönyörű, ötletes futballt játszott és az ennek ellenére bekövetkezett vereséget Theil bíró rovására írják. Több lap a mérkőzésről szóló beszámoló végén kérdést intéz a központi bírósokodáshoz, amelyben választ követelnek arra vonatkozóan, hogy a Theil-féle játékvezetést meddig lehet tűrni. Az aradi játékosok közül Szabó, Szurdi, Cucula, Magold és Perneki kapták a legjobb kritikákat. Batrin, Kovács, Szida és Szaniszló jó minősítést kaptak, míg Bugariunak és Csajkának már gyengébben ment a játék — a fővárosi kritikák szerint is. Munkatársunk be-

szelgetést folytatott Kertész Gyulával, az AMEFA kitűnő edzőjével, aki a következőket mondotta el a Theil-féle lehetetlen bírósokodásról:

A második féldő 32. percében, 2:2-ös állás után Batran gólt lőtt. Az Unirea-Tricolor kapu előtt nagy kavargás volt és a lövés előtt a labda ellenféltől pattant Batran elé, aki a kapuba vágta a labdát. Szó sem lehetett ofszeidről, hiszen ellenféltől kapott labda volt és az Unirea-Tricolor két hátvédje a gólvonalon állott. A kapus kivette a hálóból a labdát és középre rugta, mert az ellenfél játékosai is szabályos gólnak hitték Batran lövését. Már fel is álltak a középkezdéshez és Steinbach odaszólt a belső csatárainkhoz: „na, megnyertétek a mérkőzést”, amikor a bíró a legnagyobb meglepetésre visszavítette a labdát az Unirea-Tricolor kapujához és ofszeid címén szabadrugást ítélt ellenünk. A fővárosi közönség nagy fittykoncertet rendezett a bíró ellen. Theil hajthatatlan maradt és megsemmisítette a teljesen szabályos körülmények között elért gólunkat. Ezenkívül az első féldőben két tizenegyest nem adott meg az Unirea-Tricolor kapu előtt. Az AMEFA nagyon szépen játszott és rengeteg remek támadást vezetett a fővárosi csapat kapuja ellen.

Dobra a második helyre avanszált a nemzeti bajnoki góllövőlistán

A nemzeti bajnokságban vasárnap teljes fordulót bonyolítottak le a csapatok és a Gloria Dobrája három góljával a nemzeti bajnoki góllövőlista második helyére rukkolt előre. Sepi 7 góllal még erősen tartja élpozícióját.

A kerületi bajnoki góllövőlistán a tavalyi első Mihoc ismét az élre szökött, mögötte Merkli, Karabell és Gulyás következnek. A két listát alább adjuk:

Nemzeti bajnokság:

- 7 gólos: Sepi (Venus).
- 5 gólos: Dobra (Gloria).
- 3 gólos: Niculescu (Unirea-Tricolor), Barátky (Crisana), Bodola (CAO), Bajusz (Chinezul).
- 2 gólos: Bogdan, Carjan (Unirea-Tricolor), Perneki (AMEFA), Kocsis (CAO), Ferraru, Munteanu I., Lazar (Victoria), Ciolac, Dobai, Chiroiu II. (Ripensia), Nasturel (Universitatea), Barbu I. (Gloria).
- 1 gólos: Schileru, Ionescu, P. Radulescu (Unirea-Tricolor), Nagy Ödön, Bocsá (Crisana), Culedan, Georgescu, Pál (CFR), Szabó Béla, Magold (AMEFA), Spielmann, Moskó (CAO), Petea Valcov Eisenbeisser, Vorontzev, Gruin (Venus), Barcza, Pop I. (Victoria), Tabac, Glasz (Chinezul), Lakatos, Schwarcz, Bindea (Ripensia), Orza, Baciú, Draga (Universitatea), Pecican, Rohan (Gloria), Palmer, Vajda H., Stanciu, Korony (Juventus).

Kerületi bajnokság:

- 6 gólos: Mihoc (Olimpia-PTT.)
- 5 gólos: Merkli (Intelegerea), Karabell (CAA), Gulyás (USA).
- 4 gólos: Ujj H. (Unirea), Bermoser (Olimpia-PTT).
- 3 gólos: Farkas H., Stahl (Intelegerea), Tisza (Soimi-CFR R. A.), Kovács, Fritz (SGA), Szinder II. (USA).
- 2 gólos: Havasi (Intelegerea), Neumann, Török (CAA), Ilci, Voitovici (Soimi-CFR R. A.), Szabó Károly (Unirea), Varga II., Janka, Decsov (Tricolor), Illin (Transilvania).
- 1 gólos: Lupu (Intelegerea), Jakab III., Gombos (Juventus), Miklósi, Zsiga, Tolán (CAA), Constantinescu, Negrea, Stoian (Soimi-CFR R. A.), Tausch II., Szabó Gyula (Unirea), Csipai, Tóth (SGA), Medve III., Boros (USA), Gallov, Pálfi, Rosenbach, Bund (Hakoah), Lenkei (Tricolor), Nemzóczy, Soll

(Transilvania), Molnár, Lepis, Parjol (Olimpia-PTT).

Öngólos: Egedi H. (Olimpia-PTT), Reinhardt (CAA).

Vasárnapi futballműsor

Nemzeti bajnokság: Bucaresti: Juventus—CAO, CFR—Victoria. — Arad: AMEFA—Gloria. — Cluj: Unversitatea—Ripensia. — Oradea: Crisana—Unirea-Tricolor. — Timsoara: Chinezul—Venus.

Kerületi bajnokság, I. osztály: Intelegerea—Tricolor, Olimpia-PTT—Juventus, CAA—Unirea, USA—SGA.

II. osztály: Slavia—Concordia, Fortuna—Crisana, Titanus—Sparta, Banatul—Victoria, CS Lyra—Vulturul, Virtutea—ASTRA.

Szövetségi díj: Gloria—Tricolor, USA—SGA, Olimpia-PTT—Soimi-CFR R. A., Transilvania—Juventus.

Ifjúsági bajnokság, A) csoport: AMEFA—SGA, Banatul—Soimi-CFR R. A., Tricolor—Titanus.

B) csoport: Fortuna—Gloria, Olimpia-PTT—Unirea, Intelegerea—ASTRA, CAA—Crisana.

O Rónai Ferenc kilépett a CAO-ból. Rónai Ferenc, a CAO több, mint egy évtizeden át volt kitűnő csatára, kilépett együtteséből és Craiovára költözött, ahol trénerként fog működni. Rónai távozásával nagy veszteség ért az oradeai futballsportot.

A legelőszobban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.
Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler
Utazási és vízumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

76 éves korában hajlékony a dereka

65 korában pedig izületel teljesen merevek voltak

Tízéven keresztül szedett Kruschen só

Meg tudja érinteni lábujjait anélkül, hogy behajlítaná térdét? Képes lesz erre 76 éves korában? Semmi ok, hogy ne legyen, ha e hölgy tanácsait követi. Ezt írja:

„65 éves koromban csuklóim és bokáim feladagadni kezdtek. Képtelen voltam fejemet forgatni. Minthogy nem akartam, hogy csak arra legyek jó, hogy a tüzhely mellett üldögéljek, elhatároztam, hogy megpróbálom a Kruschen só. Tíz éven keresztül rendszeresen szedtem és egészségem kitűnő. Naponta két mértékűt és még többet is járok és könnyen megérintem a lábujjaimat, anélkül, hogy a térdemet be kellene hajtanom, ami azt hiszem, kitűnő eredmény, ha meggondoljuk, hogy két hónap múlva 76 éves leszek. Éppen ma kérdeztek meg, mivel örzöm meg egészségemet. Azt feleltem: Kruschenista vagyok!” — E. M. P.

Sokan időnek előtte megöregsznek, mert elhanyagolják az egészség egyik vitális feltételét: a belső tisztaságot.

Egyetlen biztos módja van annak, hogy belsőjeit rendszerben tartsa: a „mindennapi kis adag” Kruschen só. Kruschen hat ásványi sónak a tudományos kombinációja, amelyek a kiváló szervesek rendszerben tartják és eltávolítják a rothadó anyagokat, amelyek megtámadják szervezeteit és megmérgezik a vért.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leierért kapható. 4359

Délamerikai futballcege

I.
Juan Semperillo Ganimardo el Marina do Pampa y Lossas örjögve dobta fel a levegőbe lyukas, de zsiros sombreroját.

— Köszönöm, amigos! — vonította. — Majom voltam a Matto Grosso dzsungeljeiben, ti levakarattok a fáról, amigos és embert csináltak belőlem és én ezt sohasem fogom nektek elfelejteni, per Dios, soha! Utolsó lehelletemig, végső vérécspepig fogok mindig küzdeni a klub színeért...

És három gólt lőtt délután a bajnokságot ellen, a tömeg vállán vitte ki, mikor ő a fáradtságtól összeesett, valamint a köztársasági elnök jelesége kezecskölt neki.

II.
— Senores — mondta egy félév múlva Juan Semperillo a Bolero FC elnöksége előtt — köszönöm a dicséretet. De azt ne kívánják tőlem, hogy én holtra dolgozzam magam, mert végtére is én ésszjátékos vagyok, én helyzeteket dolgozok ki, én...

És cigarettája füstjét az elnök szeme közé fujta, bár az nem volt dohányos.

III.
— Senores — tájékoztatta újabb félév múlva don Juan Semperillo — nem játszom a La Cucaracha ellen, nem, nem és nem! De ezt józan észszel nem is kívánhatják tőlem, amikor a plakátokon a kickoff-rugó köztársasági elnök nevét ugyanakkora betűkkel szedik, mint az enyémet és a villámra még ma se húzták rá az emeletet, pedig már a múlt héten kértem!...

Szólt és lerugta az íróasztalról a tintatartót.

IV.
— Amigos — mondta husz év múlva don Juan Semperillo a Matto Grosso-ban az indiánoknak — mit tudják ezek a maiak, mi az az amatőrlekedés...

O Huddersfield az angol liga élen. Az angol liga szombati fordulóján után az élcsoport helyzete a következő:

Huddersfield	7	14:6	12
Sunderland	7	23:9	11
Manchester City	6	15:5	10

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
fől.

A másodosztályban továbbra is a Sparta vezet, a szövetségi díjban az AMEFA ugrott előre

— Másodosztályú és szövetségi díjtablázatok —

A másodosztályú bajnokságban vasárnap csontka fordulót játszottak le a csapatok és a Sparta megőrizte vezetőhelyét, bár csak gólarány választja el az Astrától és a Banatulól. Meglepő a Slavia és a Fortuna előretörése, az SC Lyra pedig nemcsak pontot nem szerzett még, de eddig gólt sem rugott.

A szövetségi díjban a több mérkőzést játszott AMEFA vezet, de veszített pontok szerint a Tricolor és a CAA állnak legjobban. Idén ebben a csoportban is nagy küzdelem várható az elsőségért, amely előreláthatólag az AMEFA, Gloria, CAA, esetleg a Tricolor között fog eldőlni. Alább adjuk a két táblázatot:

Másodosztályú bajnokság:

1. Sparta	4	3	1	—	14	2	7
2. Astra	4	3	1	—	12	4	7
3. Banatul	4	3	1	—	11	5	7
4. Titanus	4	2	1	1	9	6	5
5. Slavia	3	2	—	1	9	3	4
6. Fortuna	4	2	—	2	10	6	4
7. Crisana	4	2	—	2	5	5	4
8. Virtutea	1	1	—	—	0	0	2
9-10. Patria	4	1	—	—	3	4	9
9-10. Victoria	4	1	—	—	3	4	9
11. Concordia	3	1	—	2	3	10	2
12. Vulturul	4	1	—	3	2	15	2
13. CS Lyra	5	—	—	—	5	0	9

Szövetségi díj:

1. AMEFA	4	3	1	—	24	4	7
2. Tricolor	3	3	—	—	16	1	6
3. CAA	3	3	—	—	22	3	6

4. Gloria	3	2	1	—	16	2	5
5. Olimpia-PTT	3	2	—	—	11	9	4
6. SGA	3	2	—	—	1	6	5
7. Intelegerea	3	1	1	1	4	7	3
8. Transilvania	4	1	1	2	3	22	3
9. Juventus	2	1	—	—	1	5	2
10. USA	3	—	—	—	3	1	6
11. Soimi-CFR R. A.	3	—	—	—	3	2	14
12. Hakoah	3	—	—	—	3	2	18
13. Sparta	3	—	—	—	3	1	20

Érdekes küzdelmek a Hellas tenniszversenyén

A Hellasz tenniszversenyét a férfi-páros verseny kivételével befejezték és a versenyek élvezetes küzdelmeket hoztak. Az eredmények a következők:

Férfi-egyes: 1. Farkas Sándor. 2. Wechsler Leó. 3. Craznic dr. és Istrai. Döntő eredménye: 2:6, 7:5, 6:2.

Női-egyes: 1. Piso Liane. 2. Craznic dr.-né. 3. Czettel dr.-né és Rodler Manyi. Döntő eredménye: 6:3, 6:4.

Vegyespáros: 1. Piso Liane, Istrai. 2. Craznic dr. és Craznic dr.-né. 3. Radó Magda, Farkas Sándor és Rodler Manyi, Vámos Miklós. Döntő eredménye: 6:3, 7:5.

Férfi-párosban a Farkas, Vámos-pár döntőbe került, ahol a Craznic dr., Truia dr.-pár és az Albert, Istrai-kettős győztese az ellenfél, míg a másik harmadik a Deutsch, Ferenczi-pár.

A Szövetség érdekes határozatai

Az aradkerületi sportszövetség kedden este megtartott ülésén a következő határozatokat hozta: A Hakoah—Soimi CFR. bajnoki-mérkőzést október harmadikán a CAA-pályán játsszák le.

A Sparta—Lyra mérkőzésen történt botrány ügyében a következő ítéletet hozták: Lole (Lyra) játékos játékjogát egy évre, míg Emerich játékosját négy hónapra függesztették fel. A Lyra egy hónapig nem rendezhet a Tricolor sporttelepen mérkőzést, ezenkívül 500 lei pénzbírsággal sújtották a Lyrát.

Transilvania óvott az USA elleni mérkőzés előtt Tyukodi, Gulyás és Faragó USA játékosok állítólagos szabálytalan igazolása miatt. A szövetség úgy döntött, hogy a három USA játékos igazolási könyvecskéjét a Bucurestibe utazó Ferdinand Gheorghe szövetségi főtitkárral a központ-hoz küldik el és ott megvizsgálják a három USA játékos igazolásának ügyét.

Az USA—Transilvania mérkőzésen kiállított játékosok ügyében a következő döntést hozták: Boros (USA) játékjoga két hónapra van felfüggesztve, míg Soki (Transilvania) játékjogát ugyancsak két hónapra függesztették fel.

Az Unirea megővta a Tricolor ellen lejátszott bajnoki mérkőzést azon a címen, hogy a Tricolor játékjoga a szövetséggel szembeni tartozás miatt fel volt függesztve. A Tricolor beigazolta, hogy a felfüggesztést hivatalosan nem hozták tudomására, ezért a kerületi sportszövetség elutasította az Unirea óvását és igazolta a Tricolor 4:3 arányú győzelmét.

Ezzel kapcsolatban az aradkerületi sportszövetség hivatalosan közli, hogy a Soimi, Intelegerea, Tricolor, Frontiera, Sparta, CAR, Virtutea, Crisana, Patria, Vulturul, Banatul, Victoria, Lyra és Concordia egyesületek játékjogát felfüggesztette. Amennyiben ezek az egyesületek vasárnapig nem egyenlítik ki tartozásukat, úgy felfüggesztés előtt játszanak és a megnyert mérkőzés eredményét az ellenfél javára írják.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

Vidéki ur, ki hetenkint kétszer-háromszor Aradon van, ismeretséget keres jobb nőnek, akit anyagilag is támogatna. Választ „Maya” jellegre a fiókiadóhivatalba kér. Diszkréció biztosítva. 5425

ALKALMAZÁS.

Jobb főzni tudó mindenea leányt keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5427

Házmesternek gyermektelen házaspár egész napi elfoglaltsággal fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 5425

Iparvállalat irodakísasszonyt keres. Ajánlatokat román nyelven, ismeret, gyakorlat és igénymegjelöléssel a kiadóhivatalba kérünk.

MEGBIZHATÓ bejáró, aki vizsgálat-hoz ért. fél napra keresek. Jelentkezni Weiss, Calea Radzei 18—20., I. emelet. 5431

Kaucióval rendelkező

könyvelő olcsón vállal könyvelő, pénztárnok, vagy raktárnoki állást. Szíves ajánlatokat „Olcsó munkaadó” jellegre a lap kiadóhivatalába kérék. 5412

LAKÁS.

Központban elegánsan burított két szobás, előszobás, előszobával lakás, fűtőszoba, esetleg konyha használat, október 1-én kiadó. Cím a kiadóban. 5430

Kiadó 1935. november hó 1-re: Egy 2 szoba- és mellékhelyiségekkel lakás Str. V. Gold s 6-os sz. házban 6 kettő 3 szoba- és mellékhelyiségekkel lakás Str. Episcopul Ciurugariu 13. sz. házban. 5362

Kiadó 2 szobás komfortos lakás a belváros központjában, új házban.

Tudakozódni G. Popa 8. 5452

FORGALMAS hentes-üzlet eladó, azonnal átvehető. Érdeklődni Muszka hentesnél, P. Catedralei 25—26. 5483

ÜZLETHELYISÉG Str. Emjescu 15 azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott a sör-raktárban 5227

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Elsőrendű férfi-ütés az ünnepekre olcsón kapható kerpel Izsónál. 5437

Selyemfényű perzsaszőnyegek, utóerhesenül finom minőségben, mindenféle nagyságban és színekben, antik és modern ezüst szarandók, aukortartók, tárcák, gyufatartók, dísz árgyak, teher ebédő, antik és modern butorok, művészi kidolgozású asztalterítők és szőtrők, uróasztal, díszárgyak, márkás nappal olcsón kaphatók.

Keresek keleti perzsákat, arany és ezüsttárgyakat, 2-es Wertheim-kasszát készpénzért. Előnyös zálogkövetítés és meghosszabbítások.

ANTIC bizományi üzlet Str. Brancovici 3. 5306

HELYEZZE EL PÉNZÉT INGATLANBA, ez a legjobb tőkebefektetés.

Kiss Lajos „Uranul” ingatlanforgalmi irodája Str. Gloria 2, szám. II. em., ajánlja az alanti alkalmi vételket:

Szinház közvetlen közelében, modern bérház, 300.000 Lei hozammal, 2,500.000 Lei.

Belváros legelőkebb utcáján, teljesen modern kétemeletes bérház, 1,200.000 Lei.

Belvárosban, földmívelésügyi palota közelében kisebb bérház 28.400 Lei hozammal, 250.000 Lei.

Ugyanott 4 szoba, előszobás magánház 250.000 Lei.

Piactár közelében magánház 4 szoba, előszobás, cselezhető magánház, cserepályákkal, 260.000 Lei.

Str. Oltuz 176. számú kis bérház 300 000-lel telekkel 160.000 Lei.

Calea 6. Vánatorului 42. számú fél-emeletes bérház. 140.000 Lei.

Variasi uton leprímabb 10 kat. hold szántóföldet holdanként 35.000 Leiért.

Ezekon kívül a város minden utcájában lévő házak, telkek és Arad melletti földek eladására vannak megbízásaim. 5426

KÜLÖNFÉLÉK.

„OREST” a röntgenszemű grafológus, aki Magyarországon bámuatba ejti a közönséget. Romániában irodát nyitott. Pár sor tintával írt kézírás alapján bárkinek válaszol: Döbbenetes igazsággal megmondja multját, bevilágít a titokzatos jövőbe, mert minden ember kézírása magán viseli az emberi tulajdonosság ezer titkát. Egy elemzés 30, részletes elemzés 60 lei, válaszpórtó külön 7 lei (bélyegekben is beérülhető). Bironi „OREST”, Timisoara, II. Alea Sofia Imbroane 54/a. 5235

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, SZEPTEMBER 25

Bucuresti. 13: Lemezek. 13:52: Lemez 14:20: Lemezek 18: Cristina Ionel zenekara 19:15: A zene folytatása. 20:20: Kamaralemezek 21:15: Alexandrescu Nina hegedű, Teodorian Sándor énekel. 22:05: Rádiózenekar 22:45: A zene folytatása — Budapest I. 7:45: Toma. Utána hanglemezek 11: Hírek 11:20: „Csevegés a pipáról” Felolvasás. 11:45: „Védekezzünk a meghülés ellen” Felolvasás. 1: Déli harangszó 1:05: Müller Béla és cigányzenekara. 2:30: „Dalol a dél”. 5:10: „Az első magyar munkatábor”. 6: „A könyvmivélés” (Bibliofilja). Budav György dr előadása. 6:30: Kerpely Jenő gondolkodik. 8:05: Svájci népdalok olasz, francia és német nyelven. 8:40: Tökés Anna és Rajnay Gábor előadástje. Jelenetek Rostand—Abrányi Emil. Cyrano de Bergerac” című darabjából. 9:30: Höchll Margit zongorázik. 10:30—12: Bertha István szalonzenekara 11:10—11:40: A brit rádiótársaság második angolnyelvű helyszíni közvetítése Budapestről. Utána cigányzenekar. — Budapest II. 7:05—8: Hanglemezek 8:10—8:40: A varsói sakkolimpiász. Vecsey Zoltán dr. előadása 9:10—10:30: A 2. honvédevaloz-ezred zenekara — Bécs 8:20—9: Könynyű lemezek 13: Könynyű zene. 15: Busch Adolf hegedű, Serkin Rudolf zongorázik (lemezek). 17:05: Bécsi zene. 18:20: Klasszikus lemezek 20:30: A régi Deutschemeister-zenekar játéka. 21:30: Szimfonikusok Steiner György hegedűművésszel 23:10: Rádiózenekar Utána: Jazz — Belgrád 17: Rádiózenekar. 19:30: Sztokov György zongorázik 20: Lemezek. 22:20: Jazz. — Deutschland-sender. 17: Kávéházi zene. 19: Kötscher csellóművész játéka. 20: Kézzongorás verseny. 23:30: Géczy Barnabás hegedű 24—1: Géczy Barnabás tánczenekara — Leipzig. 17: Drezdai vonósnygyes 19:35: Hitler-ifiak énekelnek és zenélnék 20: Rádiózenekar 21:45: Nagy operettest szoprán és tenorénekel a drezdai fúharmonikusok előadásában. Utána: Etti-zenekar. — Milano. 18:05: Szalon-ötös 21:40: Rossini: L'inganno felice, zenésjáték Ferrari-Trecate; Ciotolino, zenés mesejáték

Hirdessen az Aradi Közlönyben!